

Vasárnapi idő. Délnyugati, nyugati szél. Folyóként köd, több helyen, főleg az ország nyugati és északi részén eső. A magasabb hegyeken havazás, utána havaseső. — A hőmérséklet ma kissé emelkedik, holnapi alakulása pedig bizonytalan.

19.099

Ára 12 fillér

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 50 (2617) sz. Szombat

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 1

Bulgária csatlakozott a német-olasz-japán hármasszövetséghez

Az ünnepélyes szertartás a bécsi Belvedere-palotában ment végbe Ciano, Ribbentrop és Osima japán nagykövet jelenlétében
Hitler német birodalmi vezér és kancellár is Bécsbe érkezett

A bolgár fővárosban pénteken a késő délutáni órákban futótűzként terjedt el a hír, hogy Filov miniszterelnök és Popov külügyminiszter reggel repülőgépen Bécsbe utazott, hogy ott ünnepélyes keretek között aláírják a háromhatalmi egyezményt. Ezt a hírt később alátámasztotta a Német Távirati Irodának az a jelentése, mely szerint Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter pénteken este Osima japán nagykövet kíséretében Bécsbe érkezett. A hír, amely eleinte csak mint bizonytalan, meg nem erősített értesülés szájtól-szájra, most bizonyossá vált: szombaton délután hivatalosan közölték, hogy Bulgária ünnepélyes keretek között csatlakozott a hármasszövetséghez. Ezzel Bulgária ünnepélyesen döntött külpolitikai állásfoglalásáról: Németországgal és Olaszországgal kíván együtt haladni. Anglia befolyása ezzel csaknem teljesen kiküszöbölődött a Balkánon. Hogy ez az újabb siker mit jelent a tengely külpolitikája számára, azt csak az tudja igazán fölmérni, aki figyelemmel kísérte Anglia erőfeszítéseit, sőt legutóbb már fenyegetéseit Délkelet-Európának ezen a részén.

Megkezdődik az ünnepélyes szertartás a Belvedere-palotában

Bécsből jelentik: A Belvedere-palota történelmi nevezetességű sárgatermében szombaton egy órakor Filov bolgár miniszterelnök ünnepélyes külsőségek között aláírta Bulgáriának a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okmányt. Az ünnepélyes aktuson jelen volt: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Ciano olasz külügyminiszter, Osima berlini japán nagykövet, Sztójay berlini magyar követ, a berlini román ügyvivő és Szlovákia berlini követe. Röviddel háromnegyed 1 óra előtt foglalták el helyüket a kiküldöttek a sárgaterem hosszú asztala előtt. Ribbentrop rövid beszédben üdvözölte a megjelenteket, emlékeztetve arra, hogy most már negyed ízben ülnek össze a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott államok képviselői újabb egyezmény aláírására. Azután felolvasta a jegyzőkönyvet, amely így hangzik: Németország, Olaszország és Japán kormányai egyfelől, Bulgária kormánya másfelől, meghatalmazott kiküldötteik aláírásával a következőket állapítjuk meg:

1. Bulgária csatlakozik a Németország, Olaszország és Japán között 1940 szeptember 27-én Berlinben kötött háromhatalmi egyezményhez.

2. Amennyiben a háromhatalmi egyezmény 4. cikkében szereplő technikai bizottság olyan kérdéseket tárgyal, amelyek Bulgáriát is érintik, akkor Bulgária képviselőit is bevonják ezekbe a tárgyalásokba.

3. A háromhatalmi egyezmény szövegét a jelen jegyzőkönyvhez mellékléként csatolják. Jelen jegyzőkönyvet német, olasz, japán és bolgár nyelven szövegezték meg és mind a négy nyelv eredeti szövegként számít. A jegyzőkönyv az aláírás napján lép életbe.

Az aláírás ünnepi aktusa után Filov bolgár miniszterelnök méltatta Bulgária elhatározásának jelentőségét. Rámutatott arra, hogy Bulgária nagy önfegyelmel viselte a háború utáni igazságtalan békeszerződést, de mindig remélte, hogy ezeket a szerződéseket békés úton meg lehet változtatni. Rámutatott arra, hogy elsősorban a tengely hatalmak támogatásá-

nak köszönheti Bulgária a dobrudzsai kérdés rendezését és hogy ennek révén ismét helyreállította a jóviszonyt a román szomszédjával.

A bolgár nép eltökélt szándéka és elhatározása, hogy követi a tengelyhatalmakat Európa igazságos újjárendezése felé vezető úton. Attól a vágytól vezettetve csatlakozik a háromhatalmi egyezményhez, hogy sa-

ját lehetőségeinek keretén belül hozzájáruljon ehhez a nagy műhöz. Feltehetően hű marad a szomszédaival kötött baráti egyezményekhez és eltökélt szándéka, hogy a Szovjetunióhoz fűződő baráti kapcsolatát tovább építse és fejlessze. Bulgária a háromhatalmi egyezmény hű tagjaként reméli, hogy hozzájárulhat az állandó békéhez és Európa igazságos új rendjéhez.

További csatlakozások várhatók...

Filov miniszterelnök után Ribbentrop külügyminiszter beszélt. Üdvözölte Bulgáriát, mint a háromhatalmi egyezményhez csatlakozó új

Bécs lakossága lelkes tüntetéssel fogadta a Führert

Bécsből jelentik (NTL): Hitler vezér és kancellár szombaton délután Bécsbe érkezett. Futótűzként terjedt el a hír a városban és a lakosság az utcán lelkes tüntetésben részesítette a Vezért. Vele utazott Keitel vezértábornagy, a véderő főparancsnokság főnöke is. A pályaudvaron Ribbentrop báró üdvözölte a Führert. Ciano olasz külügyminiszter szin-

államot. Rámutatott arra, hogy Angliának teljesen meghiúsult az a törekvése, hogy a kisállamokat fölhasználja a maga céljaira. A kisállamok nem Angliához, hanem a hármasszövetséghez csatlakoznak s a hármasszövetség lesz nem-sokára a világ leghatalmasabb ilyentermészetű szervezete.

Bulgáriát is a békés szándék vezette az egyezményhez való csatlakozásra s ez az ország a negyedik kisállam, amely bejelentette csatlakozását.

A negyedik csatlakozó állam, de nem az utolsó, mert még további csatlakozások is várhatók.

Az egyezmény célja, hogy a csatlakozott népek életcélját, életigényeit képviselje és őket a kívülről jövő veszedelmek ellen megvédje s Európa újjárendezése s a feltörő igények kielégítése mulhatatlanul szükségessé vált. Angliával, a kispékek eme el-lenségével pedig még ebben az 1941-es évben megtörténik a végső le-számolás.

Beszéde után Ribbentrop kézfogással üdvözölte Filov bolgár miniszterelnököt, majd a hármasszövetséget aláírt hét állam képviselői bevonul-tak a tanácskozásterembe

Anglia ultimátumot küldött a bolgár kormánynak Élénk diplomáciai tevékenység Szófiában

Szófiából jelentik: A bolgár parlament pénteki ülését váratlanul elnapolták. Filov bolgár miniszterelnök nyomban utána minisztertanácsot hívott egybe, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. Közvetlenül a minisztertanács után a király kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt.

Szófiából jelentik (Stefani): A diplomáciai arcvonalon tegnap rendkívüli élénkség uralkodott. Filov miniszterelnök kihallgatáson fogadta Anglia, Törökország és Olaszország követeit. Az olasz követtel hosszasan tanácskozott.

A bolgár-angol viszony a legutóbbi 24 óra folyamán rendkívül válságos szakaszba jutott.

Politikai körök szerint ebben nagy szerepe van annak a nyilatkozatnak amelyet a szófiai brit követ az angol

és amerikai sajtó tudósítója előtt tett azzal a céllal, hogy tudassák a bolgárokkal, hogy angol repülőbombázni fogják országukat, ha a szófiai kormány továbbra is a barátság és együttműködés politikáját követi a tengelyhatalmakkal. Bolgár politikai körök hidegvérrel fogadják az angol követ fenyegetéseit, annál is inkább, mert a katonai hatóságok már meg-tették a intézkedéseket esetleges angol bombázások ellen. A rendőrség igen szigorúan ellenőrzi a Szófiában lakó angol állampolgárokat és mindazokat, akik a brit követséggel összeköttetésben állanak. Hír szerint a Times tudósítóját és a görög követség kettő alkalmazottját — mindhárman bolgár állampolgárok — letartóztatták. A letartóztatások tovább folynak.

Bukarestből jelentik: (Stefani.) Hír szerint a szófiai angol követ ma reg-

gel ultimátumot nyújtott át a 'dolgár kormány'nak és kijelentette, hogyha a bolgár kormány visszautasítja az angol feltételeket, akkor Anglia hadiállapotban lévőnek tekinti magát Bulgáriával.

Hivatalos közleményt adtak ki Edén ankarai tanácskozásairól

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): Edén befejezte ankarai tárgyalásait. A tárgyalásokról a török TI. a következő közleményt adta ki:

A megbeszélések során mindkét részről megállapították, hogy a török-angol barátság tartós alapokon nyugszik. A jelen helyzettel kapcsolatban tanulmányozták a felmerült kérdéseket és a balkáni kérdést, amely szoros összefüggésben áll Törökország, Anglia érdekeivel, különös figyelemmel vitatták meg. A tárgyalások során mindkét részről megállapították a nézetek azonosságát a politikai kérdések tekintetében.

Londonból jelentik (Reuter): Az ankarai rádió közlése szerint Cripps moszkvai angol nagykövét pénteken Ankarába érkezett, hogy tárgyalást folytasson Edénnel.

XIII. Alfons utolsó órái

Félfáradta eresztették a római spanyol követség zászlóját.

Rómából jelenti a Stefani: Az elhunyt Alfons exkirály mindössze 55 éves volt. Szívfajdalmait az utóbbi napokban egyre gyakoribbak voltak. A péntekre virradó éjszakát nyugodtan töltötte, de délelőtt 11 óra körül újabb szívrohamot kapott. 11 óra 10 perckor behívták a család tagjait, hogy halála előtt még egyszer láthassák a volt uralkodót. A halottnak az utolsó kenetet Lopez spanyol jezsuita atya adta fel. 11 óra 55 perckor kezdődött a haláltusa és pontosan 12 órakor következett be a halál.

A Piazza di Spagnan lévő spanyol követség zászlóját félfáradta eresztették.

A pápa, az olasz udvar és a Duce részvéte.

Rómából jelentik (Stefani): A piemonti herceg a Grand Hotelbe ment és körülbelül tíz perccig tartó látogatást tett XIII. Alfons főudvarnagynál. A miniszterelnökségi államtitkár a Duce részvétét fejezte ki. A piemonti herceg az infásokkal is husz perccig beszélgetett. 13 óra 45 perckor Maglione bíboros a Szenatya részvétét fejezte ki XIII. Alfons családjának. (MTI.)

A kormányzó részvététvirata.

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur őfömmel-tóságára XIII. Alfons spanyol király elhunyt alkalmából özvegyének, Viktória Eugénia királynénak melegenhangu táviratban részvétét fejezte ki.

Gyümölcslákról

alma, körte 3-4 éves 1 drb 70-80 fillér,

szőlőoltvány

és Berlandieri 2 éves gyökeres vesszőkről kérjen ártégyéket

Szücs telep, Biharoszeg., 17.

Székesfehérvár városa ünnepi estét rendez Nagyvárad város visszatérésének örömeire

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármestert meghívta Székesfehérvára dr. Csitány Emil polgármester, aki tudvalevőleg közigazgatási tanácsadóként működött az átmeneti idő alatt Nagyvárad városánál. A meghívást a főispán és a polgármester elfogadták s pénteken gépkocsin el is utaztak Székesfehérvárra,

ahol szombaton este nagyszabásu ünnepséget rendeznek az anyaországhoz visszatért Nagyvárad város tiszteletére.

Az ünnepségen felszólal dr. Hlatky Endre főispán, akinek finom dalait dr. Hosszú Lászlóné operanékesnő éneklé, dr. Soós István polgármester pedig előadást tart Nagyvárad román megszállás alatti küzdelmes életéről.

Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter a zászlódiszbe öltözött Székesfehérváron

Székesfehérvárról jelentik (MTI): Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter hivatalos látogatásának ieltével, mint ismeretes, még két napot Magyarországon tölt. A külügyminiszter pénteken Hóman Bálint kultuszminiszter meghívására Székesfehérvárra látogatott el. A miniszter gépkocsin érkezett feleségével és kíséretének tagjaival. Megtekintette a városháza újjáépített közgyűlés-termet, az 1938. évi jubiláris országgyűlést megőrző freskókat, majd

megkoszorúzta a hősök emlékművét. A miniszter ezután megtekintette a bazilika altéplomat, a bazilikát és az ott épített kápolnát, az egyházművészeti muzeumot és Szent István szobrát. Hosszasan időzött az árpád-kori bazilika helyén épült romkertben. A külügyminisztert mindenütt Hóman miniszter vezette Ebéd után Cincar-Markovics külügyminiszter és a többiek ellátogattak a szerb templomba, ahol a pap üdvözölte őket. Hóman miniszter bemutatja az egyház tagjait, akikkel hosszasan elbeszélgettek. Egy kis gyerek virággal kedveskedett a külügyminiszter feleségének. A külügyminiszter tiszteletére ünnepélyesen fellobogózták a várost. A városháza erkélyén a magyar zászló és a város zászlója mellett a jugoszláv nemzeti zászló lengett. A jugoszláv külügyminiszter és felesége délután gépkocsin visszatért Budapestre.

A jugoszláv külügyminiszter felesége meglátogatta Csáky István özvegyét.

A MTI jelenti: Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter és felesége pénteken délután meglátogatta gr. Csáky István özvegyét, az elhunyt külügyminiszter apjának és hugának lakásán. A látogatás egy órahosszat tartott. A külügyminiszter és felesége, valamint a kíséret tagjai pénteken este a m. kir. Operaházban megtekintették a Fidelio előadását.

SCHULER JÓZSEF RT.

Hat új iparfelügyelőségi körzetet alakított a kormány

Nagyvárad iparfelügyelőségi területi székhely lett

Budapest, a MTI. jelenti. Erdély egyrészenek visszacsatolásával gazdaság, politikai és szociálpolitikai szempontból az iparfelügyelőségi hálózatának kibővítése is szükségesé vált. Iparügyi kormányzatunk legutóbb el is rendelte hat új iparfelügyelőségi kerület alakítását. Ezek a következők:

1. Nagyvárad iparfelügyelőségi kerület, székhelye Nagyvárad, területe Nagyvárad város és Bihar vármegye.
2. Szatmárnemti iparfelügyelőségi kerület, székhelye Szatmárnemti, te-

rület Szatmárnemti városa, Szatmár- és Szilágy vármegyék.

3. Máramaros iparfelügyelőségi kerület, székhelye Máramaros városa.

4. Kolozsvári iparfelügyelőségi kerület, székhelye Kolozsvár város, területe Kolozsvár, Beszterce-Naszód, és Szolnok-Doboka vármegyék.

5. Marosvásárhelyi iparfelügyelőségi kerület, székhelye Marosvásárhely, területe Maros-Torda- és Udvarhely-vármegyék.

6. Csíkszeredai iparfelügyelőségi kerület, székhelye Csíkszereda, területe Csík, és Háromszék vármegyék.

Zászlók

lobogók, miseruha és zászlóselymek, paszomántok, rojtok stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

78 éves cég.

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultak részére

Eddigi gyűjtésünk	401.— P
Mai napon befolyt:	
Dr. Nyíry Béla ügyvéd, Nagyvárad	20.— „
Matyasovszky Endre N.-várad	10.— „
Koppány Rezső EMGE felügyelő, Nagyvárad	10.— „
Dr. Középpessy László igazgatófőorvos, Nagyvárad	20.— „
Oláh Buba, Nagyvárad	3.— „
Somogyi Nagy Antal N.-várad	5.— „
Dr. Bérczy Endre, Nagyvárad	5.— „
Molnár Lajos és neje Nagyvárad	10.— „
Gallovits Frigyesné, Nagyvárad	4.— „
Czira Kálmán virágkereskedés Nagyvárad	6.— „
Zalányi Gyula, Nagyvárad	10.— „
összesen befolyt	504.— P

Köszönőlevelet intézett Nagyvárad polgármesteréhez a budapesti Olasz Kulturintézet főigazgatója

Nagyvárad. Saját tud. A magyarországi Olasz Kulturintézet budapesti főigazgatója, Aldo Bizzari melegenhangu levélben köszönte meg a polgármesternak az intézet váradi fiókjával szemben tanúsított előzékenységet. A köszönőlevelet az alábbiakban közöljük:

„Mélyen Tisztelt Polgármester Ur! Meltóságos Uram!

Nagyvárad kiirendeltségünk vezetője Falco Tempesti professzor úr már több ízben lelkes hangon számolt be arról az előzékenységről, amellyel Meltóságod Nagyváradon az olasz kultúra ügyét felkarolta. A mélyen tisztelt Polgármester úr közbenjárásaita lehetővé azt is, hogy kiirendeltségünk helyiséghez jusson, legutóbb pedig lekötelező szívélyességgel Verdi-megemlékezésünk számára ajánlott fel termet. Midőn mindezért hálás köszönetet mondok, kérem Meltóságodat, hogy támogatását a jövőben se vonja meg Intézetünkötől és tegye lehetővé, hogy Nagyváradon, ebben az ősi kulturájú magyar városban a magyar-olasz kulturális együttműködés hálás talajra találjon.

Köszönetem ismételt nyilvánítása mellett, fogadja mélyen tisztelt Polgármester úr, őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

ALDO BIZZARI sk
főigazgató.”

Itt említenek meg azt a hírt is, hogy ma délután 6 órakor a Városháza dísztermében Verdi-emlékestet rendez az Intézet váradi fiókjá Falco Tempesti tanár vezetésével.

Amit Hitler bejelentett...

Megindult az új buvárhajóharc Anglia ellen

Hatszáz új tengeralattjáró támadásra indul

Zürichből jelentik: A német véderő főparancsnokságának legutolsó jelentései az angol hajókaravánok elleni német tengeralattjáró haditevékenység olyan nagy fokozásáról számolnak be, amelyben sok helyen máris a tavaszra jelzett nagy német tevékenység tulajdonképpen megindulását vélik.

Legutóbb bejelentette Hitler, hogy a tengeralattjáró harcok a téli hónapokban kiképzett új legénység gyors harcbaállításával meginduló márciusban és áprilisban. Katonai megfigyelők szerint az időjárás a tengeren már kedvezőbbé fordult és így lehetséges, hogy a március-áprilisa jelzett tevékenység már február legvégén megkezdődik.

Az olasz lapok napok óta nyílt utalást közölnek a német tengeralattjáró támadásokra. A Stampa egyebek között négyszáz-hatszáz új tengeralattjáró harcbavetéséről ír.

Egy londoni magánjelentés, amelynek egész szövege az mutatja, hogy adatait hivatalos helyről kapta, ma reggel arról számol be, hogy illetékes londoni körök úgy tudják, hogy a német tengernagyi hivatal már kiadta a parancsot a fokozott tengeralattjáró háborúra. Hivatalos angol jelentés szerint a lényegesen megjavult időjárás a németek előkészületeire hatással van, amelyek — úgy mond — az angol admirálisban megérlette azt a meggyőződést, hogy a fokozott tengeralattjáró háború tulajdonképpen már megindult.

Az angol jelentés elsősorban az At-

lanti oceánon számít nagyon elkeseredett tengeralattjáró hadviselésre. Kiemeli a németek nagyarányú előkészületeit és többek között azt mondja, hogy a német haditengerészet a Kelet tengeren négyezer haditengerészt képzett ki a tengeralattjáró háborúra. A háború első hónapjaiban nagy veszteségekre számítanak.

A háború első hónapjaiban kilencvenben állapították meg a német tengeralattjárók számát. Ezt a számot az angolok túlzottnak mondják, de azokat a híreket, amelyek nagyszámu, új kisiny tengeralattjáró építéséről a világsajtóban elterjedtek, valószínűbbeknek tartják. Az angol jelentés szerint ezeken a zsebtengeralattjárókon jóval kevesebb a legénység, mint a nagy hajókon.

Churchill legutóbbi beszédében hangsúlyozta, hogy Anglia tisztában van azzal, hogy Németország minden erejét latbaveti az angol összekötő utak megzavarására és ennek megfelelően az angol hadvezetőség is megtette előkészületeit. A tengeralattjárók leküzdésére építenek is hajókat, amelyek nem egyebek, mint a tengeralattjárók ellen való harcra épített különös felszerelésű vadászhajók. Ugyancsak a védekezés hatályosságának a fokozása a célja annak, hogy az angol partvidék közelében járőrszolgálatot szerveztek.

A figyelemreméltó jelentés azzal végződik, hogy az új hadjárat első heteiben valószínűek a német sikerek, de később a védekezés kifejlesztése miatt csökkentek a veszteségek.

„Ez a háború hosszú békét hoz Európa népeinek“

Hess Rudolf beszédet intézett az európai ifjúsághoz

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: (NTL.) Hess Rudolf a Führer helyettese beszédet intézett az európai ifjúsághoz. Beszéde elején örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen sok nemzet válogatott ifjúságát köszönheti. Ezután emlékeztetett az 1936-os olimpiai játékokra.

Hess Rudolf birodalmi miniszter kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy ez a háború hosszú békét hoz. Ez a béke, úgy mond, nemcsak Németországnak és Olaszországnak, a háborút viselő két baráti hatalomnak fogja hosszú időre meghatározni a sorsát, hanem sok baráti népek.

Franciaország elfogadta Japán javaslatát az Indokina és Thaiföld közötti viszály békés elintézésére

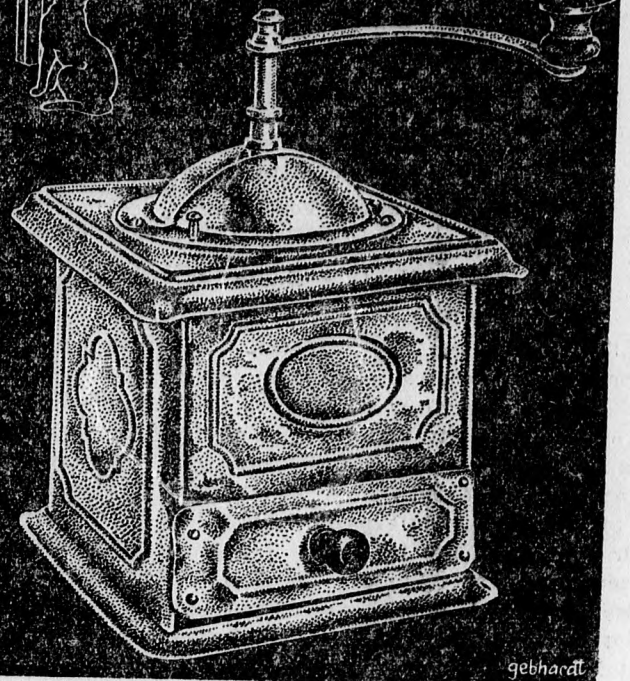
Tokióból jelentik: (Reuter.) A Jomiuri szombat reggel külön kiadásban közli, hogy Franciaország elfogadta a japán javaslatot Thaiföld és Indokina közötti határviszály békés rendezésére. Megerősítést eddig még nem lehetett kapni erre a hírre vonatkozóan.

Matsuoka külügyminiszter kihallgatáson a császárnál.

Tokió (NTL.) A császár külön kihallgatáson fogadta Matsuoka külügyminisztert. Matsuoka a kihallgatáson a nemzetközi helyzet fejlődéséről és a japán külpolitika időszerű kérdéseiről tett jelentést.

A kávéfőzés történetéhez

Bádoglemezből készült kávédaráló, legegyszerűbb formája az általánosan használt kávédarálóknak. A háziasszonyok széles köre használja, mert őrölőkészüléke jó és mégis olcsón beszerezhető.

gebhardt

Két kávédaráló

kell a kávéfőzéshez. Az egyik az, amellyel a kávé megdaráljuk. A legszegényebb háziasszonynak is nélkülözhetetlen segítőtársa ez.

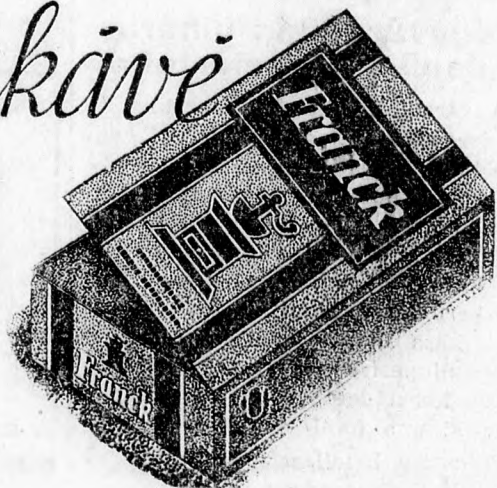
A másik az a kávédaráló, amely a **Franck**-cikóriakávé jólismert kék-barna dobozán látható. Ez is ajánlatos, mégpedig minden kávéitalhoz! Ez adja szép, sötétbarna színét, különleges, tökéletes ízét és azt a kiváló zamatát, amely mindennapi kávékat előttünk olyan kívánatosá teszi. Ha csak rá gondolunk, máris érezzük annak pompás illatát.

A megbízhatóság ismertetőjele!

Franck

cikóriakávé

„Mint a Szent László holttestét vivő szekér megindult Várad felé, úgy szállt haza a sóvárgásunk“

Hlatky Endre főispán előadása a trianoni Magyarországra szakadt váradiakról

A Szigligeti Társaság csütörtöki estjén olvasta fel az alábbi érdekes, kortörténeti jelentőségű visszaemlékezéseket Hlatky Endre főispán.

1919 júniusában nagy érdeklődéssel fordultunk Váradról az Aradon meg alakult és Szegedre átment Nemzeti Kormány felé. Itt Váradon is folyt bizalmas toborzás a szegedi nemzeti hadsereg érdekében tiszték között. Utolsó tüzér pótütegparancsnoktól Dr. Fekete Bélától én is utasítás-szerű felhívást kaptam, igyekezzem Szeged felé. A már megszállott Váradot el is hagytam és Gyúlán Gyulán át Mácsára mentem román megszállás területén, onnan a szegedi miniszterelnök felesége gróf Károlyi Gyulán segítségével a francia megszállás alatt álló Aradra eljutottam. További utamban jugoszláv vasutasok sztrájkja aka-

dályozott és át kellett élnem Aladnak román haderők alá történt átadását. Ujból román impérium alá kellett kiigyekezni. A sztrájk megszűntével Temesváron keresztül vasúttal Szegedre értem, ahol az ország minden részéből tiszték, tisztviselők, menekültek gyülekeztek. Apám egykori főispáni titkára néhai Sike Andor belügy-minisztériumi titkár, Sike Traján postafőigazgató fia maga mellé osztott be és rövid időn belül sajtóelőadói ügykört formáltam magamnak. Várad tüzér bajtársaink közül mintegy 12 más fegyvernemből is körülbelül ennyien voltak ott Váradról. Ki is alakult egy kis várad-, bihari társaság, később is állandó kapcsolatok maradtak ebből az időből.

Ez az itteni szegedi élet külön tanulmányt érdemelne. Sok felemelő, sok szomorú tapasztalatot szerzhettem ott a fiatal ember fogékony szívvel; ott lettem 24 éves.

ahol ma a Forum mozgóképszínház van, a Kossuth utcán, később pedig a „Belvárosi“ kávéház volt a gyülekezés helye. A külön teremben minden héten több és több ember gyűlt össze körünkől és ott tudtuk meg egymás gondjait-bajait és mindiárt meg tárgyalhattuk a segítés, támogatás lehetőségeit. Ez a szövetség éveken át mintaszerű tevékenységet folytatott. Horványi Gézát lankadalan munkájában igen sokan támogatták. Baróthy Pál, a budapesti ügyész, jelenlegi elnöke, Bary Zoltán, ma főügyész helyettes, Jakab Mihály egykori táblabíró, Medvigy István, a volt ügyész Halász és Révész táblabírók, Medvigy Gábor ügyvéd, később felső bíróságaink jeles bírál, Grósz Emil egyetemi tanár, Dési Géza, országgyűlési képviselő, Kópcsó Béla tanár és még igen sokan.

A Váradról, Biharból menekültek ügyei érdekében nem egyszer jártunk az Országos Menekültügyi Fvatalban, ennek vezetőjével. — Kihök azután 3 és fél éven át voltam nemzeti bizalmi titkára, — Bethlen István gróffal itt találkoztam először. A nagyváradiak, bihariak számbavétele sorányon folyt és jelentős társadalmi tényezővé vált az egyesületünk, a többi hasonló törekvésű szervezet között. Nemesak hetfős összejöveteleink voltak, más utasítás felkértük hívti a közvélemény figyelmét Nagyváradra. Ez tulajdonképpen könnyen ment, Budapestre a külügyminisztériumban fenntartottak számára a sajtóosztályban egy referensi megbízást. Itt váltam kollégáimá Dutka Akosnak és egyben a magyar sajtó munkásai összességének. Mint

Ziegler Mag

eredeti Erfurti kapható nagyban és kicsinyben.
Budapest IV., Fővám-tér 3. sz. és VI. Rakóczi-ut 4.

Eckhardt külügyi sajtófőnök titkára, rövid időn belül megismerkedtem lapjaink főszerkesztőivel és a politikus riporterekkel. A redakciókban felfedeztük a földieket és lassan mindig erősebb és erősebb lett a fővárosi sajtó érdeklődése és visszhangja Nagyvárad és Bihar megye ügyeiben.

Ez sem elégtett azonban ki minket. Elhatároztuk, hogy évenként Szent László ünnepén a Koronázó főtemplomban, azaz Mátyás templomban fogunk ünnepi szentmisére gyülekezni és elhatároztuk azt is hogy nagyváradi-bihari estét rendezünk, matinét tartunk.

Nehéz elképzelni azoknak, akik mindvégig ittmaradtak, mi volt nekünk ott Pesten a Szent László mise. Ebben a gyönyörű építészeti műemlékben, ahol Szent László legendái pompás falfestményekben szemlélhetők, elszorult szívvel, sirva imádkoztunk az ittmaradtakért és azért, ami részben szeptember 6-an Nagyvárad és Bihar visszatérésekor megvalósult. Mindenkor olyan egyházi férfit kérünk fel a szentmise bemutatására, az alkalmi szentbeszédre, akinek szoros kapcsolata volt Nagyváraddal, vagy esetleg éppen még tényleges tagja maradt a várad-i Káptalan trianoni tagozatának.

Es: mint a falfestményen Szent László holttestét vivő szekér megindult rejtelmes utakon Nagyvárad felé, úgy szállt haza az ott fellekelti különbség nélkül egybegyűjt váradiak sóvárgása is.

Ahítatlal járultunk a templom közepére kihelyezett Szent László ereklyéhez és évek hosszú során át, legalább így évente egyszer találkoztunk a barátai összetartást. Felejthetetlen marad ezeknek az ünnepségeknek sora mindnyájunkban. Legutóbb tavaly jötték így össze váradiak, bihariak de nem utóljára, mert biztos vagyok benne hogy most már tradíció marad a Budapestben élő váradiak háladó Szent László missia.

Bizalmas toborzás Nagyváradon a szegedi nemzeti hadsereg részére

Megalakul az „Erdélyi Tiszántúli Nemzeti Bizottmány“

Nemcsak a magunk kedvéért gyűltünk össze. Váradért is. Töprengtünk, mit is lehetne kezdeni. Aztán alakult egy titkos bizottmány: „Erdélyi Tiszántúli Nemzeti Bizottmány“ aktív irredenta elgondolással. Néhai Király Aladár székely alispán volt a feje. En mintegy Várad részről dolgoztam velük. Ennek révén olyasféle megbízásom kétszer is volt, amit diplomáciai munkának is lehetne nevezni. A szerb megszálló hadsereg parancsnokánál, Trzics Bozso tábornoknál kétszer is voltam Nagybecskerekben, de és vissza Ujszegedre fegyveres katonai kísérettel, ettől eltekintve igen szíves fogadtatásban részesültem. Eredménytelenségről nem panaszkodom, de a részletek még nem alók nyilvánosság elé. Ez a bizottmány Budapest felszabadulása után felkerült Pestre, ebben a formájában feloszlott, de magja maradt a Rakóczi Szövetségnek, az erdélyiek legnagyobb, de a hékétkötés rendelésénél is nagyobb bizottmott egyesületének.

A nagyváradiak, bihariak mindenütt összetartottak

A váradiak, bihariak összetartásának Szegeden volt az első nyilvánulása. Másutt, illyesféle nem is történhetett, mert a meg nem szállott ország-területen az ügynevezett parlatár diktatura terrorja alatt sehol semmiféle ehez hasonló mozgalomra sor még nem kerülhetett. Amikor e rémuralom bukása után román haderő nyomult Budapestre sőt azontul is, még mindig korai lett volna bármilyen szerveződés, a földieken között.

1919 utolsó heteiben azután már az

ismét szabad Budapestre igen sokan találkoztunk össze. A szegedi nemzeti hadseregnek onnan Dunántulra átvonult, majd Budapestre fejtött egységeiben s magában a Fővezérsegnél már sok várad-i vonatkozással bíró tényleges és tartalékos tiszt szolgált. A budapesti közhivatalokban, a minisztériumokban is többen voltak váradiak, akik oda aránylag nem ely régen kerültek fel és így honvágyuk és a hozzátartozás érzése bennük meg volt. Nem kellett sok annak felismeréséhez, hogy az egyesületbe tömörülés nélkülözhetetlen, mert egyre löbb és több menekült érkezése volt várható, akiknek felkarolása, támogatása elsősorban a mi feladatunk. Nagyvárad legutóljára megválasztott országgyűlési képviselője boldogult Horványi Géza udvari tanácsos körül kialakult a társadalmi szervezetünk. Ennek neve: Biharvármegyeiek és nagyváradiak szövetsége volt. Célul tűzte ki maga elé az összetartás és a várad-i, bihari menekültek segítése munkakörén túlmenően a tradíciók ápolását és e célból heti összejöveteleket tartott. A „Magyar Világ“ kávéház,

Szóda víz
Minden barmikor
szívesen készíthető
Palackok és szénsav-
páronok kaphatók és
cserélhetők

TÖRŐK
vas-, festék- és háztartási cikke-
kereskedésben.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épü. et.

Készülődés a felszabadulásra

Maga a Szövetség azután mindig kevesebb munkát fejtethet ki a menekültek önzölése megszűnt, a váradiak sorsa kialakulában volt és az összejövetelek éppen az elfoglaltság miatt megritkultak. A Szövetség újjáélesztése iránt több kísérletet tettünk, de talán inkább formai, nehézségekre utköztünk. Mintegy másfél éve azután megalakítottuk a bihariak-nagyváradiak társaságát, amelyben többszázán jöttünk össze, közöttük Móricz Ernő, Wallner István gróf Pongrácz Vilmos, Cziffra Kálmán, Szentlélek László. Ez már készülődés volt a felszabadulásra, mert: valahogy éreztük, hogy közeledik. Csonka-Bihar vármegye hivatalos tényezői megértéssel vettek részt már a Szövetség munkájában is, azonban sokkal bensőségesebb volt az együttműködés a csonka megyével az utóbb említett társaságnál. Molnár Imre előbbi bihari főispán, Nádányi János alispán, a törvényhozók s a megyei a berettyóújfalui társadalom három igen népes városánkon szívesen részt vett. Itt előadást is, beszédek hangzottak el, ahol egymást buzdítottuk, visszapillantottunk a múltira.

Amíg a váradiak-bihariak odaát ilyen szervezetekben tömörültek, külön társaságban is szervezkedtek, Kiss egy tanár. Csete őrnagy, Juhász Sándor költő vezetésével a szalontaiak igen érdemes eredményes munkát végezvén. A Társaság szervezte összetartásnak látható eredménye az Országgyűlés, amely december 31-én ékesíti a Szent László terünket. Hogy Horváth Jenő egyetemi tanár volt jogtanárnak Vá-

Pontos időjelzés!

Rákóczi-ut 8, Nagyvárad
(Széchenyivel szemben)

Használt ékszerket magas árrban veszek, vagy becserelek. — Javítások a legnagyobb gondossággal készülnek.

Szíves pártfogást kér:

Tarján Gábor

szakképzett órák és ékszerész
Alapítva: 1912.

radi Frescoja megjelent, szintén ebben talált alapot.

Az ország közvéleményét állandóan ébren tartottuk Nagyváradért és Bihar megyéért. Nem volt nehéz, mert kitűnő írók egész sora írt, dolgozott a gondolatért. Költőink, íróink, előadó művészeink magának az irásnak és a szereplésnek a tényével végezték a propagandát. Amikor a miniszterelnökségi sajtóosztály élére kerültek gróf Károlyi Gyula bizalmából, nem kellett már a magyar sajtót biztatnom, mert már beidegzette és csőtönévé vált Erdély s Nagyvárad iránti érdeklődése. Amikor pedig éveken át a rádió műsorát szerkesztettem, jótörőn nekem csak a megelégedés volt a szerepem mert olyan sok magyar író jelentkezett olyan előadással, ami a m. törekvésünket segítette elő. A rádió krónikása, Papp Jenőnk hányszor megírkotta a trianoni országot egy pár sorával, amiből megértették a hallgatók a nagyváradiai fájdalmát. A színpadon is kiki ütökött a bihari-váradai kapcsolat és országszerte visszhangzottak dalok, nóták a Királyhágóról is.

A nagyváradiai hadbírószági üldözöttség országszerte érdeklődést keltett min-

denkor és amikor Csécsy Imre, Lukács Ödön és a többiek megjelenhettek körünkben, igen nagy esemény volt számunkra: Lukács Ödön miniszteriális pályafutás után a Magyar Városok Hivatalos Szervezetének lett ügyvezetője. Nagy jelentőség volt abban, hogy az összes magyar városok központjában a nagyváradai közigazgatás jelen tényszerűje ül és így tulajdonképpen sok éven át mondhatni Nagyvárad is képviselve volt ottan.

A külföldi közvéleményt Várad, Bihar tragédiájáról nemzetközi jogi sérelmeiről váradai magyar ember is tájékoztatta igen jelentős kitartó munkával. Kövér Gusztávra gondolok s genfi kitűnő munkájára.

Már eddig is látható hogy bizony sok estén át tarthatnám szóval hallgatóimat, a 20 esztendőm multtal, de az idő lejár, részletekre, nevek felsorolására sem terjeszkedhetek ki. Pedig ott sok minden érdekesség volna. A vázlat még így sem teljes, mint vázlat sem.

Meg kell még emlékeznek olyan szövetségekről és egyesületekről is, amelyek nem közvetlenül, de közvetve váradiai-bihariak voltak.

Uj életre kel a csonkahazában is a jászói Premontrei Rend

A Jászó premontrei rend elvesztvén Nagyvárad, Kassa, Rozsnyó intézeteit, Jászót és Leleszt és vagyonát, a megmaradt kisterületű országban új életre és munkára kelt. Megalakult a Jászó premontrei iskolák barátságának szövetsége is. A Rend gödöllői értékes és jelentőségű gimnáziuma és nevelőintézete nemcsak a Rendnek és az államnak közös munkájával létesült de része van ott a volt diákok hálaájának is. Első elnökünk, később haláláig: díszelnökünk, Hoványi Geza volt, Gödöllői kirándulásaink, budapesti gyűléseink, megemlékezések az elszakított területi intézmények sorsáról, előhaladó tagjainkról és az elköltözöttekről komoly tényezője maradt a várad-bihari összetartásnak is. Éppúgy az érettségi találkozó is. Nekem kellett elnökölnöm akkor, amikor már rendezhettünk Kassa és Rozsnyó visszafertésén. Kassán én tájékoztattam az ottani öreg diákokat az egyesület 20 éves múltjáról. Maradékitalan volt az örömm Kassáért. Rozsnyóért és mégis tragikus volt.

Azután ott voltunk Jászóvár prépost-prelatusának beiktatásán. Sok-sok váradai fehérpap várt ott minket szeretettel, Novotny egykori igazgatónk vezetésével. Maga a prépost, Gerinczy Pál. Nagyváradon is volt d'ók.

Budapesten a Margit szigeten egy kis templom épült a régi premontrei templom emlékére. Itt is sokszor összegyűltünk az évek során. Kovács Lajos, volt váradai igazgató, faradhatatlanul buzgólkodott. Szövetségünk érdekében kezdettől fogva.

A másik egyesületről is szólok: Tisza István emléke társadalmi egyesületet teremtett, a Tisza István Társaság. Ennek emlékvacsorái az ott elhangzott emlékbeszédek és éveken át a geszti zarandoklat: több volt, mint Tisza István emlékezete, Bihar varmegye és Nagyvárad multjára és fájdalmára is emlékeztetett ez.

Szólnom kell a régi nagyvárad: ezredek bajtársi tömörüléséről is. József főherceg Ó Királyi Fensége Kratochvíl Károly a 20. Hadosztály, majd a Székelyhadosztály parancsnoka Balogh

Sándor tábornok, a 37-esek vezére. Helfferich Frigyes tábornok, a váradai tüzérek rangidős tisztje, valamint a Vilmos huszárak és 2-es honvédhuszárak vezetői gyakori bajtársi összejövetelekkel szolgálták a honvédelmi szellem mellett a mi törekvéseinket is. A nyiregyházi tüzérek magukat bizonyos tekintetben a váradai tüzérezred utódjának tekintették. Így történt, hogy egykori parancsnokuk Schröder azaz Görényi Imre Nyiregyházán rendezett megható ünnepséget. Nagyváran tüzérmultját idézve. Ezredeink közül a Szerviták templomán a Vilmos huszárak, a helyőrségi templomban a harmadikosok állítottak emléket; Gödöllőn a diákszövetség: hősi halottairól. Így élt Várad és Bihar lakói Budapesten és az országban. Magában csonka Bihar varmegyében Nagyvárad közelsége természetes élesztője volt az emlékezés s a vágyakozás tűzének. De Debrecen és Szeged is ilyen gyűjtőpont volt mindkét helyen több nagyváradai adta példáját az összetartásnak. A kirakatokban országszerte ott voltak a

Uj adóvallomási ívek készültek az új adókiivetésekhez

Az adózóknak pontosan számot kell adni jövedelmeikről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az 1940. évi 22. t. c. mind az általános kereseti adónál, mind a jövedelem- és vagyonadónál az egyes kérdéseket teljesen újonnan szabályozza. A folyó évi adókiivetéshez olyan adóbevallási ívet készítettek, amely útmutatásokat ad arra, hogy a jogvéde-

lem és vagyoadó alapjául milyen jövedelmi források és vagyonok jönnek számításba és a jövedelmek és vagyonok végösszegéből milyen tételeket lehet levonni.

A félíves oldalakhoz olyan melléleteket készítettek, amelyek rámutatnak arra, hogy az egyes jövedelmi forrásoknak a jövedelmét milyen módon kell levezetni. Ezek a melléletek pontosan úgy készültek el, mint a jövedelem és vagyoadóra vonatkozó rendelkezések. Ami a kereseti adó bevallási ívet illeti, ezek ép abból a célból készültek, hogy az adózók jövedelmükről pontosan számot adhassanak.

Tisztítse
 meg szervezetét a baktériumok felhalmozódott salaktól, nincs is éppen székrekedés: Jó tisztító hashajtó a **PARMO**

Pannonia Kávéház és Étteremben

ma és minden este

Emőd Zsófia közkedvelt hegedűművésznő

LOLA tangó harmonikás

Erdélyi Tibor zenekarával hangversenyez

Elsőrendű magyar konyha! — Szigoruan polgári árak!
 Igazgató Nedező János vendéglősmester.

váradai írók művei. A mai itt szereplő első sorban Győr Szent László kultuszában tevékenykedett. Székesfehérvár, amikor Szent Istvánnak hódol, egyben hódol Szent Lászlónak is, a másik Árpád-házi szent királynak. Zengett az országban Arany János, Ady Endre, Juhász Gyula és Nadányi Zoltán, Emőd Tamás s még sok-sok költő verse, dala. Ünnepeleken, rádióban, nótákban és dalokban zengett a sz. Váradról, Biharról, Váradért és Biharért.

Igy: behálózódott az ország szíve és teste misztikus kötelékkel. Erdélyért, Biharért, Váradért. Ma Magyarországon mindenütt fő pozíciókban ott látjuk a váradiakat-bihariakat is. Sok-

sok érdemel és ennek a földnek sok dícsőségével.

De szóljunk arról is, hogy Nagyváradnak ez a trianoni lakossága, odaát nemcsak szaporodott, és növekedett hanem fogyott is.

De sokat temettünk a 20 év alatt. De soknak távozása volt és maradt fájdalmas. E pillanatban, de sok név töl a legközelebb álltak nevei mellé az. zsi a fájdalommal, miért is nem érheték meg fájdalmas vágyakozásuk teljesülését!

Elmult a trianoni korszak lelettünk és én ezt a kis vázlatot, ami a kelletnél hosszabbra nyult, azok emlékenek szentelve zárom, akiknek nem adatott meg a hazatérés lehetősége.

A honvédtörvényszék két évi börtönre és lefokozásra ítélte Kovarcz Emilt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. legfelsőbb honvéd törvényszék az 1941. február 27-én hozott ítéletében Kovarcz Emil nyugállományú őrnagy országgyűlési képviselőt bűnösnek mondotta ki az 1921. évi harmadik t. c. első paragrafusának II. bekezdésébe ütköző és a második paragrafus II. bekezdésének első tétele szerint minősülő állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló bűntettben.

Ezért öt kettő évi börtönre, mint főbüntetésre, öt évi hivatal vesztésre, politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamu felfüggesztésére és lefokozásra, mint mellékbüntetésre ítélte.

Kovarcz e büntetést azáltal követte el, hogy mint a nemzetiszocialista

magyar párt — hungarista mozgalom — egyik szervezője, tevékenyen részt vett a mozgalomban és annak keretében az 1939 február 3-án

a Dohány-utcai zsinagógából távozó emberek ellen Kenyeres Jenő és társai által véghez vitt és 21 egyén sérülését okozó kézigránát robbantásról előzetesen tudott.

Értesítés!

A n. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy folyó hó 3-án, hétfőn délelőtt a **Kosza Mihály cégnél**, Attila-u. 2. (Mikszáth K. u. sarok) ugyanaznap délután az **Ungár Klára cégnél**, Deák Ferenc utca 2., f. hó 4-én, kedden d. e. a **Weintraub Nándor cégnél**, Teleki P. u. és Damjanich u. sarok ugyanaznap délután a **Kaczender Sándor cégnél**, Mezei Mihály (v. Kert) utca 3., f. hó 5-én, szerdán d. e. a **Hirschmann Mártonné cégnél**, Aradi ut 23., ugyanaznap délután a **Balázs Miklós cégnél**, Teleki Pál utca 2., f. hó 6-án, csütörtökön d. e. a **Korbucz József cégnél**, Sztaroveszky utca 22. ugyanaznap délután a **Tóth Gyula és Társa cégnél**, Rákóczi ut 13., f. hó 7-én, pénteken d. e. a **Szabó János cégnél**, Mussolini-ter 10.,

Áldás Kávépótló-ból

ingyen kóstolórendezünk, melyre a m. t. közönséget ezennel meghívjuk.

Áldás Kávépótlógyár
 Budapest

Igy készül a film?

Jeta: **Kinési Andor**

A szin egy játékszem ábrázolt. Aki elől nézte a nehéz asztalokkal, borszékkel, hatalmas festményekkel, süppedő szőnyegekkel díszített szobát, az első percben valóban azt hihette, hogy a kártyaszervező kényelmes kábelkeivel felszerelt, különös világba tévedt... azután tekinteteket vetett jobbra-balra és rögtön visszapolygott a rideg valóba: a Csoda Filmgyár óriási műtermébe, ahol éppen a „Játékos, aki veszít” című képet forgatták.

Nyalság feldúlt, bokáig borzas fiatalember rohant be a szinre és ebben a minutumban üvöltözni kezdett:

— Komlóóóó, mi aaaaaz? Miért nincsenek még k'szen?

Valahonnan lentől, a műterem tetejének sötétbe vesző bordázata alól halkán szállt vissza a szerelő hangja:

— Elromlott a hármás és ötös Jupiter, azt javítjuk, rendező úr.

A rendező még dühösebb és hangosabb lett:

— A kiskésit maguknak, ezt előbb nem vették észre? Itt állunk az egész szereplőgárdával, mindenki beöltözve, mindenki kifosztva, készen, múlik a drága idő, pocskolódik a sok pénz és maguk most babrálják a lámpákat? Folyton késnek, mulyáskodnak.

Fent hunyorított egyet a hibás Jupiter-fényszóró.

— Mindjárt megcsináljuk, tíz perc! — kongott a válasz.

— Hát gyereink, jó ember, mert mindjárt felrobbanok! Nem lophatom potyán a szereplők idejét! Sieszenek — kiáltotta a rendező.

Tekintete megegyezően végigfutott a kitűnően bevilágított szinon. Igen, ez egy előkelő játékszem terme, ahol a szerep szerinti Kende Tibor földbirtokos másfél óra alatt elveszti egész vagyonát és ugyanakkor Ali Ben Husszein, a titokzatos török bankár robbant. Az arannyal és bíbor tapétával, díszes faragásokkal ékes terem már várja a nagy pillanatot, amely után Kende Tibor szédülten támolgok ki a csillagos éjszakába, ahol is véletlenül megismerkedik Miss Lilian-nel, a doláirkirály tündéri szépségű leányával. Ez a történet fordulópontja, de itt legfeljebb csak a rendező fordulhat fel, ha még az utolsó percek után is lámpát kell szerelnit!

A fúrge rendező kisértette a szomszéd társalgóba. Öszhajú, selyemruhás dámadék, ifjú kalandorok, frakkos éjszakai lovagok, kövér bankárok, ragyogó szépségű fiatal hölgyek, tele ékszerrel (hamisakkal, persze!), néger boyok, pincérek álltak nagy összevisszaságban, a fényképezésre várva. Karcosin és hódítóan magasított ki közülük Kende Tibor alakítója, minden filmek legnagyobb bonvivánja: Szép Lajos, aki éppen al-

má evett, hogy minél csengőbb legyen a hangja. Mellette ült morc ábrázattal, piros fezzben, frakkban és enyhén barnított arccal Kollár Béla, a Nagy Kollár, a Legjobb Színész, aki Ali ben Husszein érdekes szerepét játszotta... volna, ha megkezdhetnék volna a felvételt.

— Azonnal. Tíz perc és indulunk — sietett hozzá a rendező.

lógok mondta mérgesen a színész, az elismert hírességek fölényes bosszúságával.

— Öregem, nem tehetek róla, két Jupiter elromlott, de rögtön kijavítják a hibát — mentegelőzött csillapítón a rendező.

— Nem érdeke — vágott szavába Kollár. — Engem ti nem fizettek meg annyira, hogy végszámra pocskolhassatok az időmet. Figyelmetlenek, Mátyás, hogy utthagynom a bandát. Nincs időm, fiacskám.

— Eszedezlek, csak egy parányi türelem még — sóhajtott Mátyás, a rendező és pattanásig feszült idejékel rohant vissza a terembe:

— Komló, az ántiját, mi lesz, mi léceesz?

Az egyik Jupiter-fényszóró vigan pislantott.

A falak fából és vaszonból készültek.

Hátul hatalmas fűrés és hosszú lécek tartották a padlóhoz s az emeleti gerendához szegezett műfalakat, amelyek sarkaiban műpálmák zöldültek. Az arany és a bíbor közelről olcsó mázolásnak hatott, a fufaragás gipszből készült, még a süppedő szőnyeg is ócska holmi volt, ami természetesen a filmen mind csodálatosnak tűnt fel. A kártyasztalok fölé minden irányban forgatható karokon mikrofonok lógtak le s a terem közepén ott pihent a gumikerekeken nesztelenül gördülő felvevőgép, sötét szemével és rengeteg csavarjával.

Mátyás izadó homlokkal rendezett:

— Szóval mindenki megértett? Mikor Kende Tibor, — Lajoskám te, — az utolsó petükkjét is elveszti, halálsápadtan megy ki a teremből. Egy pillanatig izgatott csend, mindenki sajnálkozva utána bámul s ekkor ugyanezen az ajtón jön be Ali ben Husszein. Öntelt, magabizó mosolylyal, a gazdagok és kalandorok nyugodt fölényével. Azután elfoglalja Kende Tibor helyét és folytat tovább a játék.

A színészek bölintottak és morogtak, Mátyás tehát ismét ordítani kezdett:

— Komló, világítást bekapcsolni! Lánikám, jó a hang?

A hangmérnök megafonon jelentkezett:

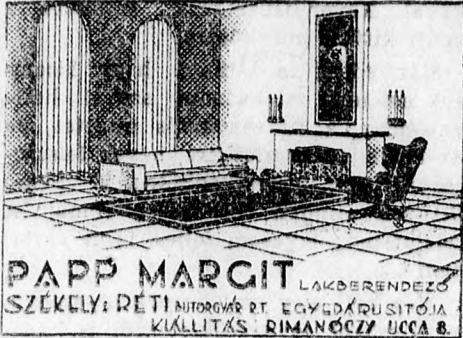
— Remek, jiam, különösen a tiéd Majd megsiketülök.

Hát akkor előre! — intézkedett a rendező s a néma csendben, amelyt csak a hosszú asztalnál kártyázók rövid, rekedt szavai szakítottak meg, a hatalmas fényképezőgép elindult. Folyt a játék.

Felzúszás, halk sikoly, zúgó marajlás és a játékvezető tompa hangja zsongott, azután hirtelen mindenki Kendére nézett.

— Nincs több... végeztem — kell

fel halálsápadtan és fáradt mozdulattal legyintett. A teremből úgy ment ki, mint akinek örökre vége. A fényképezőgép lenséje és az emberi szemek a becsukódó ajtóra meredtek, mert ugyanitt jön be most Ali ben Husszein, a török idegen... aki azon-

PAPP MARGIT LAKBERENDEZŐ SZÉKELY: RÉTI NUDORGHÉ ET EGYDÁRUSITÓJA KIÁLLÍTÁS RIMANÓCZY UCCA 8.

ban nem jön be. Egy perc, két perc, semmi, akkor Mátyás kétségbeesett ordulásba fogott:

— Leállm, világítást kikapcsolni! Hol van Kollár?

— Kollár nem volt sehol. Keresték, kutatták, azután kiderült, hogy negyedórával ezelőtt eltűnt, miként ez egy titokzatos török kalandorhoz és türelmetlen nagy színészhez illik.

A rendező már csak susogni tudott:

— Most mondjátok, nem kell felrobbanom? Itt az egész statisztéria, áll a díszlet és ő elmegy! Négyezer pengőbe kerül, ha holnapra halasztjuk a felvételt. Megőrülök! Hát nem tudott még egy rogyos félóráskat várni?! Hívjátok fel a takását, tán ott-hon van?

A takás jelentkezett és azt felelte, hogy a művész úr a Csoda-filmgyárban játszik éppen.

Telefonáltak a Színész Clubba, ott azt mondták, hogy a művész úr még nem jött be.

Felhívták a körül összes kávéházait, hiába, a híres, elkényeztetett színészt nem találták meg. Mátyás a rendező már sem élő, sem holt nem volt, amikor véletlenül kiderült, hogy Kollár taxit hozatott és azzal ment el Hová? Ki hallotta, amikor a címet bementte?

Az egy állózetőző hallotta:

— A Boros-vendéglőbe ment a nagyságos úr.

— Boroshoz? Hiszen az itt van a quárta szemben, az utca tulsó oldalán? Kétszáz méternyire tőlünk! Ezért kellett taxit hozatnia, hát megőrült ez a Kollár?

— Azt nem tudom, kérem. Én csak annyit tudok, hogy autóval ment.

A rendező már vágatott is. Ugy esett be a kiskocsma ajtaján és attól, amit látott, égne állt a haja.

Kollár, a nagy színész, a tarka-pettyes asztal mellett ült, azalmód frakkban, piros mezzel a fején, enyhén barnára festett arccal és kolbászos rántottát evett, kádarka fröcsösel. A főúr ugyan kissé fúrán há-

Borotva olló, hajnyírógépek. kések speciális élesítése. Acétollók borotvák és minden borbély szerzőszámok állandóan raktáron

Kelemen Mihály
műköszörűlde
Mussolini tér 5. sz. üzletben.

mult a tarka jelműes színészre, de megszokta már, hogy ezek a művészek sokszor nem beszámíthatók és két jelenet között szívesen átugranak hozzá valami harapnivalóért, vagy egy pohár sörre. Nagyon nézet, tehát, de nem igen álmétkodott.

A rendező lerogyott Kollár mellé a székre.

— Apuskám, drága jó öregem, — pihogte.

— No, már működnek a lámpák? — mondta arcándulás nélkül, kedélyesen falatozva a színész. Hála istennek. Én is éppen kész vagyok az evéssel, megeheztem a hosszú várakozásban. S minthogy nem akarom, hogy az emberek hámuljanak az utcán, vagy a rendőr lefogjon, kocsin jöttem át. Itt vár a vendéglő előtt.

— Láttam és már öt húszat mutat az órája — nyögte Mátyás.

Kollár jegyintett.

— Nem számít, az én időm sokkal drágább, még sem fizetitek meg.

Azután felállt.

— Légy szíves, fizess ki ezt a kis uzsonnát. Mehetünk.

A rendező fogcsikorgatva egyenlített ki a számlát s beülték az autóba. Mikor a gyárba visszatértek, — pontosan két perc alatt — Kollár hanyagul szállt ki, megigazította fején a piros fezt és barátságosan Mátyás vállára ütött:

— Az autót is intézd el, jiam.

Mátyás megint pénzt szedett elő a laholva sietett a színész után.

— Teljesen készen állunk már, apuskám — lihegte neki, — csak éppen te hiányzol.

— Jó, jó, az öltözőmben megnezem magam — ejtette oda a szót Kollár, — aztán indulok. Pá, a viszontlátásig.

A rendező bevonult a műterembe, mindenkit a helyére állított és tárdatlan, összetörtén várt. Múltak a percek, de most elhatározta, hogy nem fogja idegesíteni magát, különben rövidesen a bolondok házába kerül. A színészek sajnálattal figyelték néma vergődését, szólni azonban nem mertek hozzá, mert féltek, hogy dührohamot kap. Csendesesen, idegesen várakozott az egész társaság.

Azán Mátyás már nem bírta tovább. Elindult az öltözők felé és benyitott Kollárhoz. Az asszony éppen a festékeségelyeket rakta el.

— Hol... hol?... — kérdezte rekedten Mátyás, mire az asszony jószágos hangon kezdett magyarul:

— Tetszik tudni, bejött a művész úr, aztán akkor jutott az eszébe, hogy már fél hét van...

— És... és...

— És gyorsan levetkőzött s az utcai ruhájában elment, hogy le ne késsen a Nagy Színházban az előadásról. Ott lép fel minden este. Azt üzeni, hogy holnap majd folytatja a felvételeket.

Azzal tisztítani kezdte a nagy mikrórt.

Elegáns

kosztümöket, kabátokat készít

TÓTH

nőiszabó

Beöthy Odón utca 7.

Szenzációs újdonság!

Női-, férfi-, gyermek **CIPŐK ruganyos fa-talpalása**

Nem kopog szép, olcsó, tartós!

Cipők, retikülök, övek, kesztyűk és mindennemű bőrök festése.

Felveteli név **RAPID felmefestő** Szent László-ter 5 és Szent János utca 42

TÁMADÓ MOHIKÁNOK

Irta: GÉRESY LÉBER JÁNOS

Amőta Bethlen István aról

„emlkeztes“ beszédét a Kisfaludy Társaságban elmondotta, hazai liberálisaink nem férnek a bőrükben. Kiárdnak, mint a megvadult vízekről álduzdadt folyamok. Önhitségük, öntetségük gögje nem ismer határt, nem tűr gátat és nem tisztel partot. Egyzóval: nem bírnak magukkal. Új harci kedv, fiatalos hev járja át kivnhetd tagjaikat. Márciusi lendület, tavaszi mámor tölti el meghájasodtt szívüket. S olyan eszeveszett rikantással perdülnek egymás után a hajvívó porondon, hogy a föld is színté beleremeg ebbe a szokafan szárnyú buzgalomba.

— Lám csak, lám...! mondják — az ország legnagyobb tekintélye“ legelső politikusa nyilatkozta, ki, hogy a liberálisizmus s a liberálisizmus emlőjén nevelkedett demokrácia az egyedül uralkodó, egyedül általános, helyes és emberhez-méltó életforma még ma is a világon. Hirdethetett Hitler, amit akart; építhetett Mussolini annyit, amennyit akart; teremthetett Salazar egy egészen új világot Portugália földjén s vezetheti népét a legtisztább, legnagyobb magasságok felé Franco, a caudillo; mindez semmi!... Humbug és hazugság!... Ezsme csak egy van: a liberálisizmus. Érték is csak egy van: amit ez a liberálisizmus alkotott!...

Egészen megzavarja az embert

ez a nap-nap után megmutakozó kedv, ez az egész ország területére kiterjedő harci láma. Meg kell dörzsölnünk a szemünket: vajjon jól látunk, jól olvasunk-e...? A mi liberálisaink mondják és írják-e mindent, akik az utóbbi években szinte mukkanni sem mertek már; sőt akadnak közülök egyesek, akik minket is túlkidítottak a liberálisizmus ócsárlásában...? Ki kell, hogy tisztítsuk a fülünket: vajjon jól hallunk-e...? Tudhatja-e, merheti-e valaki 1944-ben elfogulatlanul, józan ésszel azt állítani, hogy a háború-utáni évtizedeknek nincs egyetlenes, átfogó, uralkodó eszméje...? *Hogy mindaz, ami ez alatt a 20—22 esztendő alatt végbement: nemcsak Olaszországban, Németországban, Portugáliában, Spanyolországban, hanem egész Európában, sőt mondhatjuk azt, hogy az egész világon, végbement először az emberek lelkében s innen kiindulva a közgondolkodás és közérzés erejével végbement*

a népek társadalmi, gazdasági és politikai életében... — hogy mindez semmi...? Töredék-eszme, szörvány-gondolat...? Kezdet és utopogatózás csupán...?

Mire építik hazai liberálisaink, s mire építette maga Bethlen István ezt a merész kijelentését? Talán az időre, arra a küzdelmes, szenvedésekkel teljes két évtizedre, amely az első világháború óta eltelt... S amely idő alatt szerintük nem da-da-moskodott még az új „átkos“ koreszme...? Jó. Nézzük az időt...! A liberálisizmus talán — kérdem tisztelettel — márcól-holnapra, egyetlen bráviros huszárróhammal vette birtokba annak idején: keréken másfél-száz évvel ezeltől a világot...? Nemcsak a történelmi könyvek tanítják: maga gróf Bethlen István is elismeri, hogy hosszú évtizedekig tartó harcok, véres küzdelmek kellett ahhoz, hogy a liberális demokrácia a megdöntött abszolútizmus romjain érvényesülni tudjon. A szabadgondolkodók (Voltaire és társai) tudományosnak látszó előkészítő munkáját nem számílv; a melléjük szegődött irodalmárok segítő tevékenységétől tekintve: a francia forradalom megindulásától lehet számítani a liberális koreszme érvényesülni akarásának kezdetét. Több, mint 60 év kellett tehát ahhoz, hogy a szabadelvőség, úgys mint koreszme, úgys mint politikai és gazdasági program 1850 körül uralomra jusson Európa egy részében. Azért mondom, hogy csak egy részében Európának, mert Oroszországban és Törökországban még 1850 után is a régi rendszerek maradtak felül, hosszú évtizedeken keresztül.

Ha a liberálisizmusnak

közel 100 év kellett ahhoz, hogy a csirából terebélyes fává, eszmából valóságá tudjon nőni és sűrűsödni. miért óhajták Bethlennek, vagy ha nem óhajták: miért kifogásolják azt, hogy az új koreszme: nevezőzik fassizmusnak, nemzeti-szocializmusnak, hivatásrendszerek vagy bárminek — rövid két évtized alatt nem tudott még mindenütt úrrá lenni Európában. Ismételjük: mindenütt! Mert, hogy Európa nagyobbik és jelentősebb részében úrrá lett, azt csak a vak nem látja s csak a tudatlan nem tudja. A szociális közösségtudattól áthatott s a szociális igazságon nyugvó nemzeti eszme Európa négy államában egyedüli politikai, gazdasági, társadalmi életforma lett. (Németország, Olaszország, Spanyolország, Portugália). Hatása döntő módon érvényesül Magyarországon, Szlovákiában, Romániában. Jugoszlávia másfél évtized óta a vajudás állapotában van. Franciaországban rohamlépésekkel tör útat magának az új koreszme Belgiumról, Hollandiáról, Dániáról nem beszélhetünk, mert megszállás alatt vannak, de minden jel arra mutat, hogy a nyugalom helyreállta után ezekben az országokban is nagy fordulattal lehet számolni a megtisztult új nemzeti gondolat irányában. Oroszország egyáltalán nem mondható a liberálisizmus hazáinak. Törökországban

pedig Anglia minden erőfeszítése sem tudja összetörni és megsemmisíteni Attatürk Kemal hatalmas eszmei örökségét.

An lián kívü

hol van Európa térségem még egy ország, melyben a liberális demokrácia maradéktalanul érvényesül? Mondható-e joggal, józan ésszel tehát: hogy még mindig a szabadelvőség uralkodik egyetemesen és mélyrehatóan Európa népeinek gondolkodásában és érzékében s hogy más uralkodó eszme nem tudta még birtokba venni, áthatni vagy éltetni a lelkeket...?

Ha időben és térben így a Bethlenék által tagadott új koreszme javára billen az igazság serpenyője, még inkább odahúzza azt az az erőkülönbőség, mely a liberálisizmus és mondjuk a fassizmus, vagy nemzeti szocializmus között mutatkozik.

A liberálisizmus, mint politikai valóság a legbrutálisabb erőszak gyermekeként jött a világra. Elkezdve a világtörténelem legvéresebb forradalmától: az első francia kommuniól vérben és vér árán; könnyben és könny által, szenvedésben és szenvedést okozva nőtt naggyá. Nem belső dinamizmusa vitte előre, hanem a fegyverek ereje. Hódító népsége nem volt, csak lázító tüze... Nem voltak hívei, csak fanatikusai. Sohase kért, csak ígért. Befogadása, átélése nem nagyságot jelentett, csak gazdaságot.

A közösség szociális gondozásában túltérjedő nemzeti eszme ezzel szemben mindenütt belső teremtő erejénél fogva, vérontás nélkül vette birtokba a népek lelkét s a népek meghódított lelkem keresztül a természetes fejlődés útján jutott uralomra. Egyedül Spanyolországban került a sor véres összeütközésre. Ezt az összeütközést azonban nem a spanyol nép jobbik részének ellenállása váltotta ki, hanem a megriadt nemzetközi zsidóság alatomos aknamunkája. Ez a világhatalmi pozícióját féltő nemzetközi zsidóság radikalizálta a spanyol parlament pártjait; ez lázította fel a városoknak forradalmi kilengésekre mindig éhes tömegeit. A nemzetközi zsidóság bírta rá Anglia és Franciaország kormányait s a bolsevista Oroszországot, hogy katonákat és hadianyagot küldjenek Franco nemzeti ellenforradalmának leverésére. Ő szította, pénzelt a háborút, mint ahogy ő indította meg, ő erőszakolta, ő folytatja, ő igyekszik kiszélesíteni a második világháborút is, hogy a számítása szerint majdan elkövetkező általános elomlás, elernyedés pillanatában, a rombadöntött és fel-

égetett keresztény világrend romjai felett megint ő ragadhassa magához a világ feletti uralmat. A spanyol népnek csak annyi köze volt a több mint két évig tartó polgárháborúhoz, hogy neki kellett megszenvednie a megmaradt hatalmi pozícióját megtartani akaró s az elvesztett uralmat visszaszerezni igyekvő nemzetközi zsidóság erőszakoltvisét.

A népek mindenütt

hajlamosak arra, hogy befogadják az új koreszmet, s e szerint rendezzék be: alakítsák ki, építsék át társadalmi, gazdasági és politikai életrendjüket. Ami kevés ellenállás itt-ott még mutatkozik, az nem a nép lelkéből fakad, hanem a hatalmukat és befolyásukat féltő kevesek önzéséből és uralomhétségéből.

Joggal kérdezhettük ezek után Bethlenéktől: mi az az érték, amit a liberálisizmusban féltének s mi az a veszély, amitől az új koreszme maradéktalan érvényesülése esetén félnek? Mit köszönhet az emberiség a liberális demokráciának, aminek elvezetése felett érdemes annyira siránkozni s aminek megmentése érdekében a nemzeti közgondolkodással való szembehelyezkedést is meg merik kockáztatni?

Mit köszönhetünk a liberálisizmusnak?

Köszönhetjük elsősorban a plutokráciát. Annak társadalmi retagecskének felemelkedését, uralomra jutását, mely a meghirdetett s államilag patentozott szabad versenyben nem belső erkölcsi értékével nem alkotó erejével, hanem lelkiismeretlenségével, minden erkölcsi gátat át szakasztó hatalmi éhségével gyűjtö al a nálánál ezerszerre tisztább, értékesebb népmilliókat. Köszönhetjük neki továbbá a plutokrácia természetes gyermekét: a proletárizmust. Száz- és százazreknek azt a szegényteljes állapotát, hogy barmokká és gépekké váltak aranyhegyeket halmozó uraik nagybirtokain és géptermeiben. Nem kisebb ember, maga a megholdogult Szentiszees Aya: XI. Pius állapította meg *Quadragesimo Anno* kezdetű körlevelében, hogy a plutokrácia által kiszákmányolt, megázott, halálra gyötört proletáriátusnak nyoma már oly mély, sötét és szegényteljes, hogy igazságért és segítségért az Egekbe kiált. Az emberi méltóságától megfosztott s a társadalmi keretből kiüldözött proletáriátust — a plutokráciával kötött titkos megállapodás folytán — a zsidóságnak szédületes stratégiával ide rendelt szárnya vette védelmébe. Ezek a zsidó szakszervezeti titkárok gondoskodtak aztán arról, hogy ennek az elkeseredett, fajtájából való „uraiban“ csalódott munkásságnak lelkéből kiöljék a két legnemesebb legországmentőbb érzést: a vallárosságot és a nemzetszeretetet. Ez is a liberálisizmusnak köszönhető. 1867-től kezdve ez a liberálisizmus szabaltatta ránk a világtörténelem legna-

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.
A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári arak!

gyobb veszedelmét: hitünket elrabló, erkölcsünket megrontó családi szentségeinket beszennyező, házasságainkat pusztán polgári szerződéssé degradáló, izléseinket megfertőző, irodalmunkat és művészetünket megbecsületlenítő, gazdasági javainkat ravasz pénz és hitelpolitikával magához kaparintó: egész szellemi, erkölcsi és anyagi életünket tönkretesző zsidóságot...

Levegyen szabad

tisztelettel megkérdeznünk: szabad-e egy „magyar” embernek sajnálni, siratni, önbecstelenségébe fulladásában is védeni azt az eszmét, azt a rendszert, amely ilyen gyümölcsöket termelt a magyar élet fáján? És szabad-e gúnyolni, támadni, gyalázní és elvetni azt a közösségi létformát, amely — kisebb gyermekhibáitól eltekintve — mindenütt, ahol eddig érvényesülni tudott, csak áldásos volt a nemzetre s a nemzet minden tag-

jára egyformán? Ki meri kétségbe vonni, ki meri tagadni azt, hogy ez az új korszake mentette meg. Olaszországot a végpusztulástól; ez emelte ki Németországot a lelki és fizikai elesettség legsúlyosabb állapotából, ez teremtett nyugalmat és rendet, belső békét és boldogulást Európa legforradalmibb fészkeiben. Portugáliában. Hogy Olaszország birodalomná lett, azt a fasizmusnak, hogy Németország Európa legnagyobb hatalmasságává lett, azt a salasarizmusnak köszönheti.

Belső megújulásunk, megtisztulásunk, megerősödésünk csak az új korszake jegyében és vonalán képzelhető el és valósítható meg. Kívánja és akarja a nép, mert történelmi élete függ tőle. Átkozza a zsidóságot, mert érvényesülési hatalmának halálát jelenti. *Feleljenek végre magyar vérből vétetelt hazai liberálisaink öszintén és kérdés nélkül a feltejt kérdésre: Kit szeretnek és kit féltenek jobban a kettő közül?!*

Szebb jövőt!

E szép köszönési mód megvalósítását tűzte ki célul az a kis, de lelkes leányosapat, melynek tagjai — érettségizettek, képesített tanítónők is vannak köztük s a többiek is mind 4 gimnáziumot, vagy polgári iskolát végeztek — tudásukat egy fontos tudományággal még gyarapítani óhajtják, olyannal, amelyet az életben legjobban felhasználhatnak. Hogy ebben a saját előrelátásuk, vagy a szülők tapasztalata irányította őket — mindegy; a célkitűzés helyesége a fontos és különösen annak keresztülvitele.

Ez előtt körülbelül 40 évvel is akadt már városunkban egy intelligens ember, *Bottó Ferenc*, aki átlátta annak szükségességét, hogy a lányoknak nemcsak táncolni, énekelni kell tudniok, hanem a boldog családi otthon lényegesen fontos kivánalmának megfelelően jó gazdasszonyoknak kell lenniök, akik sütni-főzni, mosni, varrni, takarítani, jól gazdálkodni stb. is tudnak. Ilyen irányú iskola felállítására alapítványt is tett. A hosszú idő alatt, ami azóta eltelt, a vezéreleknek nem mindig tudott megfelelni ez az alapítványi iskola. Az okokat utólag ne keressük. Most azonban új életre ébredt és államilag is támogatott iskola falai között meleg szeretettel, hozzáértéssel és lelkiismerettel neveli, oktatja a vezetőség a tanulni vágyó növendékeket.

Vidékiek is vannak itt az ország minden részéből, ezek a modern felszerelésű, s az egészségügy minden követelményének megfelelő intézetben nyerne elhelyezést, ahol világos, napsütéses nappali, izléses hálószoba, fürdő, és betegszoba szolgálja a bentlakók kényelmét. Jól felszerelt tanterem, mosó és vasaló szoba. No meg a tágas, szép konyha egészíti ki az intézet és iskola berendezését. Öröm, gyönyörűség látni a kipirult arcú, fehér kötényes leányokat, amint sajátkezűleg szabnak, varrnak, főznek, mosnak, vasalnak, s szép magyaros mintákat hímeznek.

Bejáró növendékek is vannak, fajti es felekezeti különbség nélkül. S mindnyájan egyforma szeretettel veszik egymást körül, mert így vannak tanítva, ez az iskola szelleme.

Nem tudom, helyesen e selekszem-e amikor nem névszerint sorolom fel

a vezetőségét; de félek, hogy akaratlanul is hibát követek el a sorrendben.

A barátságos arcú, kedves, fáradhatatlan, nagy tudású és tapasztalt igazgatónk kellő eréllyel, de egyben jóindulattal neveli a növendékeket jelen és jövőbeli hivatásukra, s szeretettel biztatja őket kitartásra, igyekezetre; közben vérbéli, magyar zamatú, vidám dalokra is tanítja őket.

A nagyintelligenciájú osztályfőnökünk, aki egyuttal a növendékek feletti felügyelet is gyakorolja, — magyar helyesírás, irodalomtörténetet, számtant és németet tanít.

Az iparművészet, szabás és varrás oktatója, fiatalos ügybuzgalomával és szeretetreméltóságával vonzóvá teszi a növendékek számára az előadott tárgyakat is.

A gazdálkodás helyességét, az anyagok pontos kimérését, a kalória- és vitaminmennyiség naponkénti helyes és gazdaságos adagolását szintén egy fiatal, derűskedélyű tanárnő végzi, aki egyuttal a külső gazdálkodást, kertészkedést is tanítja.

A sokoldalúság mintaképei valamennyien ezek a tanárnők akik igazi hivatásérzettel adják át tudásukat a növendékeknek.

Gyakorlati tárgyak mellett a vallásos nevelést sem hanyagolják el. Mindenki a maga vallása tanításait tanulja elsőrendű hittanároktól.

Műendezeken kívül arról is gondoskodtak, hogy a növendékek a ma annyira fontos gép. és gyorsírást is elsajátítsák.

Feleség és jó anya nevelése ebben az iskolában a kitűzött cél; a szebb jövő előmozdítása a nőn keresztül. Óvodák, kórházak, napközi otthonok, bábaképző intézet látogatása is szerepel az iskola munkarendjén, hogy a kisgyermek gondozását is szemléltetően bemutassák a jövő anyáinak s megkedveltessek velük a gyermekeket, s hogy így kellőképpen felkészülve az életre, jó feleségek, jó gazdasszonyok és még jobb anyák váljanak belőlük egy arra érdemes jó férj oldalán.

Mi tagadás minden leány titkos álma ma is az, hogy egyszer majd igazi női hivatását híven betölthesse.

Adia Isten, hogy így legyen!

SOLTÉSZ ZOLTÁNNÉ

Ne felejtse el, hogy **megnyílt** Nagyváradon Szilágyi D. utca 5 alatt a fővárosi izléssel berendezett

Katolikus köri „Mátyás” söröző és étterem

Elsőrendű magyar konyha, házi kihordásra is. Menü rendszer. — Polgári szolid arak. — Külön terma. Legjobb magyar sör és borkülönlegességek.

Estenként **VARGA POLDI** és cigányzenekara muzsiká.

RÁDIÓ

VASARNAP, MÁRCIUS 2.

Budapest I.

- 8.00 Ébresztő, Szózat, Hanglemezek.
- 8.45 Hírek.
- 10—11.10-ig Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázo főtemplomból.
- 11.15—12.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból.
- 12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 12.30 Nagy Izabella és Cselényi József magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla cigányzenekara.
- Közben**
- 13.00 „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő.
- 13.45 Hírek.
- 14.00 Hanglemezek. „Északi szerzők művei.”
- 15.00 „A ricinus természete.” Laczkó A. m. kir. kísérletügyi igazgató előadása.
- 15.45 Szalonötös.
- 16.30 „A bélyeggyűjtés értelme.” (Zakó Elemér előadása.
- 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Honvédműsor.
- 18.00 „A kassai rádió műsorából: Az új kassai rádióleadó megnyitása.”

Ha izlésesen

és jól akar öltözködni, akkor a ruháit csináltassa meg **A. BABITS ANNA** angol és francia nődivat-szalójába Gr. Bethlen István utca 6. v Szalárdi a Pannónia oldalán.

- 18.15 „Vadrózsák” Orsolya Erzsébet verseket mond Kriza János gyűjtéséből.
- 18.35 Magyar Revü Táncczenekar.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Március.” Illyés Gyula előadása.
- 19.35 Ország Tiavadar heggedül. zongorakísérettel.
- 20.00 Sporteredmények.
- 20.10 „Operettészletek.” A Szekesfővárosi Zenekar. Fridl Frigyes vezényli.
- Közben**
- 20.50 „Magyar önismeret.”
- 21.40 Hírek, időjárásjelentés.
- 22.00 Hanglemezek.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

- Kb.**
- 23.25 Közvetítés a Pannónia-szállóból. Veress Károly és fia cigányzenekara muzsikál.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 11—12-ig Hanglemezek.
- 12.05—12.35-ig Levente rádióóra. — „Pusztai levente-élet.”
- 15.05—15.45-ig Vidák József cigányzenekara.
- 18.00 Magyar Revü Táncczenekar.
- 18.30 „Téli hrgásnapok.” Meszáros József előadása.
- 18.50 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Ügetőversenyeredmények.
- 20.20 Hanglemezek.
- 21.00 „Egy tragikus tragédiáról.”
- 21.30 Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 3.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Etrnd. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Erdőtűzvétség Erdélyben 70 évvel ezelőtt.” Felolvasás
- 10.45 „A bérbírák.” Irta Jós F. Imre. Felolvasás.
- 11.00 „A VII. Közigazgatási Továbbképző Tanfolyam ünnepélyes megnyitása.”
- 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
- 12.10 Balalajka-zenekar.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
- 13.30 Rádió Szalonzene-kara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci arak, élelmi-szerárak.
- 15.20 Hanglemezek.
- 16.15 Diákfőléra: „Hires magyar országgyűlések.”
- 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 „A budapesti bolgár egyetemi énekkar hangversenye.”
- 17.40 „Emlékezés Hekler Antalra.”
- 18.10 Hanglemezek. Magyar nóták.
- 18.30 „Magyar önismeret.”
- 18.35 Közvetítés a Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzene-kara játszik.
- nzzúrdnJÜKgük o snrdlu etapiluum
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Táncczenekar.
- 19.45 „Szép magyar novella.” „Skarlat.” Karinthy Frigyes „Beszélése. Felolvasás.
- 20.10 Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos.
- 20.45 Hans Recheck, a bécsi Nemzetközi Vársár igazgatójának előadása. Hangfelvétel.
- 21.40 Hírek időjárásjelentés.
- 22.00 Közvetítés a Dénes-étteremből. Sárjai Elemér cigányzenekara muzsikál. Vargha Imre énekel.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.
- 23.30 Filmadalok hanglemezeiről.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.30 Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr előadása.
- 19.00 Wakots Margit énekel, zongorakísérettel.
- 19.25 „A szép könyv.” A régi velencei nyomdászati Hubay Ióna előadása.
- 19.45 Bach: Tizenkét kis előjáték (csombalo: Yella Pessl.) Hanglemezek.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
- 21.10 „Feledés a meglovultaknak.” A rehabilitációs törvény.) Auer Gy. dr előadása.
- 21.35 Időjárásjelentés.

Tavaszi nagytakarításhoz parkettkefe, falporló, keféseprű, parkettbeeresztő és mindenféle festékek legolcsóbban

Sern S. Endre cég Hla ky Endre (Zöldia) utca 10

Telf.: 18.01. Belvárosi Mozdó Rákóczi-ut 3.

Vissza az útonA magyar film diádala.
Csortos, Mezey M., Tolnay K.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1

CSERÉBERESzombat, vasárnap és hétfő
Ottéles, szellemes, kellemes
Bordy Bella, Kiss Manyi, Latabár, Szilassy

Második hétre prolongálva

DANKÓ PISTA

az APOLLOBAN.

A visszacsatolt erdélyi részek közalkalmazottainak húszéves életgondja

A szolgálati és nyugdíjgyi viszonyok rendezése. Az erre vonatkozó 1200-941. M. E. számú rendelet hivatalos szövege. Részletes ismertetés a rendelettel kapcsolatos egyéb jogszabályokról

(Negyedik közlemény.)

Tájékoztató az érvényben levő illetményrendszer főbb adatairól

A múlt számunkban már nagyjában ismerttetett 9000—1927. M. E. számú rendelet 45. kimutatásából a főbb adatok a havi fizetésekre nézve a következők:

AZ ÁLTALÁNOS TÁBLÁZAT A FIZETÉSI OSZTÁLYOKRÓL ÉS FOKOZATOKRÓL

I. fizetési osztály (Miniszterelnökök)	2640 pengő
II. fizetési osztály (Államtitkár és más hasonló rangú)	1760 "
III. fiz. o. (Miniszter osztályfőnökök és más hasonló rangú)	1240 "
IV. fiz. o. (Miniszteri tanácsos, főispán és más hasonló rangú)	1. fokozat 970 "
	2. fokozat 880 "
V. fiz. o. (Főispán, alispán és más hasonló rangú)	1. fiz. fok. 740 "
	2. fiz. fok. 650 "
VI. fiz. o. (Alispán, vármegyei főjegyző, miniszteri osztálytanácsos és más hasonló rangú)	1. fokozat 555 "
	2. fokozat 502 "
éven 103, a további 3—3 évben 109 P, 114 P, 120 P, 131 P, 142 P és a 19-ik szolgálati évtől kezdve 152 pengő.	
Kisegítő szolgák havi 76—101 pengő közötti fizetéssel, a szolgálati idő tartama szerint.	
HONVÉDSÉG ÉS CSENDŐRSÉG HAVIDÍJASAI	
Besorozva a II.—XI. rangosztályokba	
II. rangosztály (gyalogsági tábornok)	1340 pengő
III. rangosztály (altábornagy)	1055 "
	2. fokozat 970 "
IV. rangosztály (tábornok)	1. fokozat 880 "
	2. fokozat 750 "
V. rangosztály (ezredes)	1. fokozat 600 "
	2. fokozat 610 "
	3. fokozat 528 "
VI. rangosztály (alezredes)	1. fokozat 458 "
	2. fokozat 387 "
VII. rangosztály (őrnagy)	1. fokozat 370 "
	2. fokozat 320 "
VIII. rangosztály (százados)	1. fokozat 287 "
	2. fokozat 265 "
	3. fokozat 240 "
IX. rangosztály (főhadnagy)	1. fokozat 230 "
	2. fokozat 212 "
	3. fokozat 184 "

X. rangosztály (hadnagy)

1. fokozat 175 "

2. fokozat 166 "

XI. rangosztály (zászlós)

152 "

Rangosztályba nem sorozott havidíjasok és legénységi állományiak:

Alhadnagy 170, 160, 150 pengő. Tiszt-helyettes 140, 125, 105 pengő. Törzsőrmester 90, 80. Őrmester 70. Szakaszvezető 50, 28. Tizedes 47. 23. Őrvezető 41, 19. Honvél 39, 14 pengő.

ÁLLAMVASUTI TISZTVISELŐK

Van 9 fizetési osztályuk. Az I-ben havi fizetés 1280 P. A II. osztály 1. fokozatában 1010 P, 2. fokozatában 925 P, 3. fokozat 450 "

VII. fiz. o. (Vármegyei főjegyző, főszolgabíró, miniszteri titkár és más hasonló rangú)

1. fokozat 400 "

2. fokozat 365 "

3. fokozat 330 "

VIII. fiz. o. (Főszolgabíró, miniszteri segédtitkár és más hasonló rangú)

1. fokozat 290 "

2. fokozat 270 "

3. fokozat 255 "

IX. fiz. o. (Miniszteri fogalmazó, szolgabíró, megyei aljegyző és más hasonló rangú)

1. fokozat 230 "

2. fokozat 215 "

3. fokozat 200 "

X. fiz. osztály (Irodagazgatók és más hasonló rangúak)

1. fokozat 190 "

2. fokozat 180 "

3. fokozat 170 "

XI. fiz. osztály (Irodatisztek és más hasonló rangúak)

1. fokozat 160 "

2. fokozat 152 "

3. fokozat 144 "

Főiskolai végzettségű gyakorlók

134 "

Középfiskolai végzettségű gyakorlók

115 "

BIRÁK ÉS ÜGYÉSZEK FIZETÉSI CSOPORTJAI

(Havi fizetések)

VI. csoport 1700 P. — V. csoport 1275 P. — IV. csoport 2. fokozat 1135 P. 1. fokozat 950 P. — III. csoport 4. fokozat 950 P, 3. fokozat 862 P, 2. fokozat 792 P. 1. fokozat 722 P. — II. csoport 6. fokozat 792 P, 5. fokozat 757 P. 4. fokozat 722 P, 3. fokozat 651 P, 2. fokozat 581 P, 1. fokozat 528 P. — I. csoport 9. fokozat 616 P, 8. fokozat 563 P. 7. fokozat 528 P, 6. fokozat 510 P, 5. fokozat 493 P, 4. fokozat 475 P, 3. fokozat 458 P, 2. fokozat 422 P. 1. fokozat 387 pengő.

Középfiskolai végzettségű gyakorlók

115 "

KÖZÉPFISKOLAI TANÁROK,

Az első 3 évben a IX. fizetési osztály

3-ik fokozatában, a 4. 5. 6-ik évben a

2-ik fokozatban, a 7-ik évben az 1-ső fokozatban. A 8. 9. 10. évben a VIII. fiz. osztály 3-ik fokozatában, továbbá 3—3 évben a 2-ik, illetve 1. fokozatban. A 17—19. évben a VII. fiz. osztály 3-ik fokozatában, a további 3—3 évben a 2-ik illetve 1. fokozatban. A 26—28. évben a VI. fiz. o. 3-ik fokozatában, a további 3 évben a 2-ik fokozatban, a 32-ik szolgálati évtől a VI. fiz. osztály 1. fokozatában.

Polgári iskolai tanárok és testnevelési tanárok a X. és VII. fizetési osztály között.

ELEMI ISKOLAI TANÍTÓK

Az első 3 évben XI. fiz. osztály 3-ik fokozat. 4. 5. évben ugyanazon fizetési osztály 2-ik fokozat, 6-ik évben 1. fokozat. A 7-ik évtől kezdve 3—3 évenként emelkedés a X. IX. és VIII. fizetési osztályok 3—3 fokozatába, úgy hogy a 31-ik szolgálati évtől kezdve a VIII. fiz. osztály 1. fokozata szerint jár a fizetés.

Óvónők fizetése a XI. fiz. o. 3-ik fokozatától 3 évenként emelkedik a 24-ik évben a IX. fiz. o. 1. fokozata szerint jár az illetmény.

KEZELŐK, ALTISZTEK, DIJNOKOK ÉS SZOLGÁK

Kezelők havi fizetése az első 3 évben

II. §.

A volt román közzolgálati alkalmazott és nyugdíjas nyugdíjának megállapítása

(1) A volt román közzolgálati alkalmazottnak, illetőleg a román közzolgálati alkalmazása után nyugdíjban részesülőnek, valamint a 9. §. (3) bekezdésében említett volt magyar közzolgálati alkalmazottnak a nyugdíját az alábbi rendelkezések szerint kell megállapítani.

(2) A nyugdíj alapjául szolgáló beszámítható javadalmazás megállapítása céljából a jelen § hatálya alá tartozó személyt az alábbi rendelkezések szerint fizetési osztályba és fizetési fokozatba (fizetési csoportba és fizetési fokozatba, illetőleg fizetési fokozatba) kell besorolni.

Állami, törvényhatósági és megyei városi tisztviselők.

a) Állami és törvényhatósági tisztviselőt abba a fizetési osztályba és fizetési fokozatba kell besorolni, amely a jelen rendelethez mellékelt A) táblázat szerint megfelel az illető iskolai képzettségének és a jelen rendelet 9. §-ában foglaltak szerint megállapítandó szolgálati idejének. A táblázat alkalmazása szempontjából csak a teljes éveket lehet figyelembevenni s

100 P, további 3—3 évenként havi 9 pengővel emelkedik.

Műszaki altisztek fizetése szintén ilyen mennyiségű és emelkedésű a 33-ik szolgálati évig. A 34-ik évtől havonként 10 P-vel, a 37-ik évtől 18 pengővel emelkedik.

Postai műszaki személyzet: II. oszt. altiszt 91 P, I. oszt. altiszt 112 P, I. oszt. szakaltiszt 147, I. osztályu szakaltiszt 163 P, II. oszt. főgépész 158 P, I. oszt. főgépész 190 pengő.

Díjnokok az első évben 93 P, a 2. 3 P. A III. osztály 1. fok 775 P, 2. fok 685 P. — A IV. fiz. osztály 1. fok 600, 2. fok 555, 3. fok 510 P. — Az V. fiz. oszt. 1. fok 458 P, 2. fok 414 P, 3. fok 370 P. — A VI. fiz. oszt. 1. fok 334 P, 2. fok 312 P, 3. fok 290 P. A VII. fiz. oszt. 1. fok 270 P, 2. fok 255 P, 3. fok 239 P. A VIII. fiz. oszt. 1. fok 225 P, 2. fok 212 P, 3. fok 198 P. A IX. fiz. oszt. 1. fok 185 P, 2. fok 175 P, 3. fok 165 pengő.

Az államvasuti segédtiszték 12 fokozatba osztva 124—280 pengő havi fizetés között. Az államvasuti altisztek 12 csoportba osztva 86—172 P havi fizetés között. Az államvasuti napibéresek 3 évenként haladnak előre a havonként 98 pengőtől 171 pengőig fokozódó munkabérekben. A 171 pengő havibért a 23 éves szolgálatu munkás kapja.

ÁLLAMI GÉPGYÁRI MUNKÁSOK, ALTISZTEK ÉS SEGÉDTISZTEK

A munkások havi 80 és 184 pengő közötti díjazást kapnak szolgálati idejük növekvése szerint. A 25 évnél több szolgálati idejük kapják a 184 pengő havidíjat, illetve a kevesebb képzettségűek 171 pengőt. Az állami gyárak altisztjei (kapus, hivatalosolga, tűzőrök) 11 fizetési fokozatba vannak besorolva; a 11-ik fokozatban 97 pengő a havi fizetés, az 1-ső fokozatban 172 pengő.

II. §.

ra. Még további 3 év (a 13., 14. és 15-ik év) kell a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatára, s további 2-2 év a IX. fizetési osztály 2. és 1. fokozatára, valamint a XIII., VII. és VI-ik fizetési osztály minden fokozatára. Elként jut a főiskolás végzettségű alkalmazott a 36-ik évben és ennél több szolgálati időben a VI. fizetési osztály első fokozatára. Második főcsoport a középiskolai végzettségűek. Ezeknél is 3 év a gyakornoki idő, további 3-3 év kell a XI. fizetési osztály 3-ik, 2-ik és 1-és fokozatára s a X. fizetési osztály 3-ik fokozatára, azután további 2-2 év a X. fizetési osztály 2. és 1. fokozatára, s a IX. és VIII. és VII. fizetési osztályok 3-3 fokozatára. Ebben a főcsoportban a 36-ik évben és ennél több idejű szolgálatban az alkalmazott a VII. fizetési osztály 1. fokozatába jut bele. Harmadik főcsoport a négy középiskolai osztályt végzettké. Itt tizenkét év telik el a kezelői fokozatokban (3-3 évenkénti emelkedéssel a négy fokozatban), további 3 év a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatában, s további 2-2 év ez osztály 2. és 1. fokozatában, illetve a X., IX. és VIII. fizetési osztályok emelkedő 3-3 fokozatában. Végül is a 36-ik és ennél több szolgálati idővel a IV. középiskolás végzettségű a VIII. fizetési osztály első fokozatába jut bele.

Nem tévesztendő össze e táblázat szerinti előhaladás időszámítása a nyugdíjazás időszámításával. Így kell érteni azt a kifejezést, hogy a nyugdíj szempontjából alkalmazható különböző kedvezményes időszámítások föbbletei itt, a fizetési osztályokban és fokozatokban való előhaladás szempontjából hozzá nem számíthatók. A nyugdíjazási alaptörvény (1912:65. tc.) 11. §-a szerint 7 tényleges szolgálati hónapot nyugdíjazás szempontjából 8 hónapnak kell számítani s így 35 tényleges szolgálati évet 40 nyugdíjazási évek. Eppen úgy a nyugdíjtörvény 20. szakasza szerint a 6 hónapnál több töredékét egész éveknek kell venni. A fenti rendelkezés szerint a fizetési előhaladások szempontjából csak a tényleges szolgálati idő és csak a teljes éveket lehet számbavenni.)

b) Megyei városi tisztviselőt az a) pont rendelkezései szerint kell fizetési osztályba és fizetési fokozatba besorolni, azzal az eltéréssel, hogy az egyetemi (főiskolai) képzettségű tisztviselőt legfeljebb a VII., a teljes középiskolai végzettségű tisztviselőt legfeljebb a VIII., a középiskola IV. osztályának megfelelő végzettségű tisztviselőt pedig legfeljebb a IX. fizetési osztályba lehet besorolni.

Bíróságok és ügyvédségek tagjai.

c) Kir. ítélőbíró és kir. ügyész az 1920:XX. törvényekkel rendszeresített fizetési csoportba és fizetési fokozatba kell besorolni. Arra nézve, hogy a besorolás szempontjából melyik fizetési csoportot és fizetési fokozatot kell figyelembe venni, az említett törvények 4. és 22. §-ában, illetve 23. és 24. §-ában meghatározott rendelkezések az irányadók, azonban a kir. ítélőbíró és a kir. ügyész a jelen §. alapján a II. fizetési csoportnál magasabb fizetési csoportba besorolni nem lehet.

(MEGJEGYZÉS. Az 1920:XX. törvényekkel a bíróság tagjaira nézve hat fizetési csoportot létesített. A törvény 4. szakasza szerint a csoportokat következők szerinti:

Az I. csoportnak 9 fokozata van;

ebbe a csoportba tartozik a járásbíró, vezető járásbíró, törvényszéki bíró, betétszerkesztő, bíró, ügyész, vezető ügyész.

A II. csoportnak 6 fokozata van; ebbe a csoportba tartozik a táblabíró, törvényszéki tanácselnök, a törvényszéki elnökök kétharmadrésze, járásbíróági elnök és alelnök, az igazságügyminisztériumban lévő központi telekkönyvi hivatal elnöke, főügyész-helyettes, ügyészségi elnök és alelnök.

A III. csoportnak 4 fokozata van; ebbe a csoportba tartozik a kuriai bíró, a táblai tanácselnök, a törvényszéki elnökök egyharmada, a budapesti központi járásbíróág elnöke, a koronai ügyészhelyettes, a főügyész, a budapesti kir. ügyészség elnöke, két főügyészi helyettes és a közigazgatási bíró.

A IV. csoportnak két fokozata van; ebbe a csoportba tartozik: a kuriai tanácselnök, a táblaelnök, a budapesti tábla alelnöke, a Budapesten elhelyezett három törvényszék elnöke, a budapesti főügyész, a közigazgatási bírósági tanácselnök és a szabádmű tanács elnöke.

Az V. csoportba tartozik a Kuria másodelnöke, a budapesti ítélőtábla elnöke, a koronai ügyész és a közigazgatási bíróság másodelnöke.

A VI. csoportba tartozik a Kuria és a Közigazgatási Bíróság elnöke. A magasabb fizetési fokozatba az előlépés 3 évenként történik.

Az 1920:XX. tc.-nek még hivatkozott 22., 23. és 24-ik szakaszai arról intézkednek, hogy a törvény életlépte előtt kinevezett bírákat és ügyészeket a korábbi állami fizetési osztályokból hogyan kell átsorolni a bírói fizetési csoportokba és fokozatokba. Az átsorolás alapelve a 3-3 évenkénti előlépésnek a multa nézve is megvalósítása; 9 évnél többel azonban a meglévő állásokban való előlépésnél nem lehet figyelembe venni.)

Allami fizetési osztályba nem sorozott oktatók és közalkalmazottak.

d) Fizetési osztályokba nem sorolt tanárt, tanítót, tanítónőt, óvónőt és az illetmények szempontjából ezekkel egy tekintet alá eső egyéb alkalmazottat, valamint a községi alkalmazottat a hatályos magyar illetményszabályoknak az illető állásra vonatkozó rendelkezései szerint kell a megfelelő fizetési fokozatba, illetve fizetési osztályba és fizetési fokozatba besorolni.

Kezelők, altisztek, szolgák, állami rendőrség legénység-állományú tagjai.

e) Kezelőt és díjnokot az arra nézve irányadó illetményszabályok rendelkezései szerint kell a megfelelő fokozatba besorolni. A jelen §. rendelkezései szempontjából azt az alkalmazottat, aki szolgálat alatt irodai munkát látott el, azonban a középiskola IV. osztályának megfelelő végzettsége nincs, ha a jelen rendelet 9. §-ának rendelkezései szerint megállapítandó szolgálati ideje a tizenöt évet eléri, kezelőnek, ennél kevesebb szolgálati idő esetén pedig díjnoknak kell tekinteni.

f) Altisztet és szolgát tizenöt évet meg nem haladó szolgálati idő esetében a kisegítő szolgák részére, tizenöt évnél több, de huszonöt évet meg nem haladó szolgálati idő esetében a öt évet meghaladó szolgálati idő esetében pedig az I. osztályú altisztek részére megállapított fizetési fokozatba kell besorolni. Azt az altisztet, aki

olyan állásban teljesített utóljára szolgálatot, amely állásra nézve a hatályos magyar jogszabályok szakképzettséget kívánnak meg, tizenöt évet meg nem haladó szolgálati idő esetében a II. osztályú altisztek részére, tizenöt évnél több, de huszonöt évet meg nem haladó szolgálati idő esetében az I. osztályú altisztek részére, huszonöt évet meghaladó szolgálati idő esetében pedig a szakaltisztek részére megállapított fizetési fokozatba kell besorolni. A szakképzettséggel rendelkező altisztek közül azt, akinek szolgálati ideje a harminc évet meghaladja és utóljára olyan álláson volt alkalmazva, amely állás munkakörét a hatályos magyar jogszabályok szerint műszaki altiszt látja el, a besorolás szempontjából műszaki altisztnak kell tekinteni.

g) Az állami rendőrség legénységi állományába tartozó egyént abba a rendfokozatba és fizetési fokozatba kell besorolni, amely a jelen rendelethez mellékelte C) táblázat szerint megfelel az illető szolgálati idejének. A táblázat alkalmazása szempontjából csak a teljes éveket lehet figyelembe venni s az így megállapított szolgálati időhöz a nyugdíj szempontjából alkalmazható különböző kedvezményes számítás folytán esetleg beszámítható időtöbbleteket hozzászámítani nem lehet.

(MEGJEGYZÉS. A fentebb jelzett C. táblázat szerint az állami rendőrség legénységi állományába tartozó alkalmazottak a honvédség legénységi és altiszt fokozatai szerint haladnak előre. Erről a honvédségi fokozatról mai közlésünk bevezetőjében hoztunk ismertetést. A rendőrséghez tartozó legénységi állományuk az első 4 évben a honvéd havdíjat kapják, a következő 4 évben az övezetői fizetést, a 9-12-ik évben a tizedes, a 13-16-ik évben a szakaszvezető, a 17-20-ik évben az őrmester, a 21-24-ik évben a II. fokozatu törzsőrmester, a 25-28-ik évben az I. fokozatu törzsőrmester, a 29-31-ik évben a 3. fokozatu tiszthelyettes, a 32-34-ik évben a 2. fokozatu tiszthelyettes és a 35-ik évnél több szolgálati időben a 1. fokozatu tiszthelyettes fizetését.)

A VI. fizetési osztályon is túlmenő nyugdíjazás esetei.

h) Az olyan alkalmazott tekintetében, aki az állami rendszerű V. vagy ennél magasabb fizetési osztályba tartozó állásnak megfelelő állásban teljesített szolgálatot, a pénzügyminiszter a miniszterelnökkel egyetértve a jelen § alapján egyébként megállapítandó beszámítható javadalmazásnál magasabb összegű beszámítható javadalmazást is állapíthat meg a nyugdíj alapjául.

(3) Abban az esetben, ha a volt magyar községi alkalmazott tekintetében a nyugdíjba beszámítható javadalmazás megállapítása a 10. § (2)

bekezdésében meghatározott rendelkezés alkalmazásával az alkalmazottra nézve előnyösebb lenne, mint a jelen § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés alkalmazásával, a beszámítható javadalmazást a 10. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően kell megállapítani.

Szolgálati pótlékok beszámítása, s a román időszak mitással való egyeztetés.

(4) A nyugdíj összegének kiszámítása szempontjából az előző bekezdések rendelkezései szerint megállapított fizetési osztályban és fizetési fokozatban (fizetési csoportban és fizetési fokozatban, illetve fizetési fokozatban) a 9000/1927. M. E. számú rendelet szerint járó nyugdíjba beszámítható javadalmazást és a hatályos jogszabályok szerint nyugdíjba beszámítható pótlékokat kell alapul venni, ez utóbbit azonban csak akkor, ha a beszámítás feltételei egyébként is megvannak.

(5) A beszámítható szolgálati idő megállapítása és a nyugdíj mértéke (százaléka) tekintetében a hatályos jogszabályok, valamint a jelen rendelet 9. §-ának rendelkezései az irányadók. Annál azonban, aki a román alkalmazása után nyugdíjba részesült, a nyugdíjat az előző bekezdések rendelkezéseinek értelmében alapulveendő beszámítható javadalmazásnak abban a százalékában kell megállapítani, amely százalékban volt a román nyugdíja megállapítva. Ha ez a százalék az 1912:LXV. t.-c. 37-ik §-ának rendelkezései értelmében megállapított százalékok mértékével nem egyezik, a százalékot arra a magasabb vagy alacsonyabb mértékre kell felemelni vagy leszállítani, amelyhez közelebb esik. Ha a százalék mind a magasabb, mind az alacsonyabb százalékhoz egyformán közel esik, a nyugdíjat az alacsonyabb százalék alapulvételével kell megállapítani. Nem lehet figyelembe venni a román nyugdíj alapjául szolgáló százalékot abban az esetben, ha az csak azért előnyösebb, mert annak megállapításánál a román hatóságok a román általános nyugdíjtörvény 87. §-a alapján szolgálatban nem töltött időt is figyelembe vettek.

(MEGJEGYZÉS. A román nyugdíjtörvény 10 évi szolgálat után 25 százalékos fizetést ad nyugdíjúl, minden további szolgálati esztendő után 3-3 százalékos. Emiatt kell a magyar nyugdíjtörvényvel egyeztetni, mert a 1912:65. tc. 37. §-a szerint 10 évi szolgálat után a fizetés 40 százaléka jár, minden további esztendő után 2-2 százalék.)

A román nyugdíjtörvény fent idézett 87. §-a a román fajú tisztviselői külön jutalmazásáról szólott s olyan szolgálati idő beszámítását is előírta a javukra, melyet nem hivatali állásban töltöttek.)

A fizetések és nyugdíjal közötti különbségek.

(6) Az előző bekezdések rendelkezései szerint megállapított nyugdíj fejében a 8000/1940. M. E. számú rendelet szerint járó nyugdíjösszeget kell kifizetni.

(MEGJEGYZÉS. A 8000-940. M. E. sz. rendeletről már tegnapi közlésünkben jeleztük, hogy annak kimutatásai szerint a nyugdíjak átlag 20 százalékkal kevesebb összegűek a fizetésekénél. A teljes szolgálati idő után járó nyugdíjak főbb adatait következő számunkban hozzuk.)

(Folytatjuk)

Frenczel Sándor

tükör és üvegsziszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkeretezés

Melegágyrámok és üvegek

Nagyvarad, Szt. János u. 44-48.

telefon 19-13

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

*** Kéménytűzek.** A téli zord időjárás következtében mindenütt erőteljesebb a fűtés ami nagyban elősegíti a kéménytűzek számának szaporodását. Tűzkárok ellen csak a tűzbiztosítás nyújt védelmet, mindenkinek érdekében áll tehát, hogy tűzbiztosításának helyes bejelentéséről idejekorán gondoskodjék. Az 1857-ben alapított — legrégibb és legnagyobb biztosító magánvállalat, az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helybeli főgynök-sége, amely ez évi január hó 1-én átvette az érdekkörébe tartozó **Első Erdélyi Általános biztosító részvénytársaság** teljes (tehát kár- és baleset, valamint élet-) biztosítási állományát, készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

ÜGYVÉDI HIR. Dr. Dobay Kálmán ügyvéd irodáját Szaniszló u. 4. szám alá áthelyezte. Telefon 11-15.

A SAJTÓKAMARA FŐOSZTÁLYAINAK MÁRCIUSI KÖZGYŰLÉSEI. Budapest, a MTI. jelenti: Az Országos Magyar Sajtókamara főosztályai március 15-én tartják közgyűlésüket.

Zündapp & Phänomen
motorkerékpárok újak és használtak részletek is kaphatók
BALKUS autószerelő
Nagyvárad, Gr. Bethlen I. utca 9.

BOLDIZSÁR ISTVÁNT A KÉPZŐMŰVÉSZETI AKADEMIA TANÁRAVÁ NEVEZTEK KI. A Budapesti Közlöny legújabb száma írja, hogy **Boldizsár István** festőművész, a nagybányai művésztelep volt kintű tagját a Képzőművészeti Főiskola rendes tanárává nevezték ki a helyedik fizetési osztályban.

A Nemzeti Munka Központ keretén belül működő borbély, fodrász és manikűr munkások folyó hó 5-én, szerdán este 7 órai kezdettel taggyűlést tartanak. Tárgysorozat: A munkások részéről a vasárnapi munkaszünet megállapítása. A megállapított minimális munkabérek betartása. Tekintettel a tárgy rendkívüli fontosságára, kérjük a kartársnőket és kartársakat, hogy a gyűlésen teljes számban jelenjenek meg. Kartársi üdvözléssel a vezetőség.

Tiszta szesz kapható
Nánássy Kazinczy F. u. 4.
Színház mellett.

KODÁLY ZOLTAN ÉS SZÉKELYHIDY FERENC ELŐLEPTETÉSE. A Budapesti Közlöny legújabb száma közli, hogy dr. Kodály Zoltán, a Zeneművészeti Főiskola világhírű tanárát az ötödik fizetési osztályba, Székelyhidy Ferencet, a kiváló erdélyi származású operaténest, a Zeneművészeti Főiskola tanárát a hatodik fizetési osztályba léptették elő.

MINISZTERTANÁCS. Budapest, a MTI. jelenti: A kormány tagjai gróf **Teleki Pál** miniszterelnök elnöklésével pénteken délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkoztak. A minisztertanács este fél tíz órakor ért véget.

Textil-szövetárak
selyemmacadékok
nagy választékban
PARÓCZAY ISTVÁN
cégnél, Szent László-tér 7.

PARAFALTÁK A SZLOVÁK-MAGYAR GAZDASÁGI EGYEZMÉNYT. Pozsonyból jelentik (MTI.): A magyar-szlovák gazdaságpolitikai tárgyalások, amelyek az 1941 február 23-án lejárt magyar-szlovák árucserégyezmény helyett új egyezmény megkötését célozták, pénteken befejeződtek. Magyar részről **Nichl Alfréd** rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, szlovák részről **Polyák István** rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter pénteken este parafálta az egyezményt.

Bihar megye kinevezett tisztviselőinek névsora a hivatalos lapban. Budapestről jelentik: (MTI) A Budapesti Közlöny szombati 50-ik számában közli Bihar vármegye területén kinevezett községi jegyzők névsorát.

HELYREIGAZÍTÁS. Szabó János főrendiházi tag ahnak közlésére kéri fel bennünket, hogy a január 28-iki számában *Fenn az ernyő nincsen kas* címmel szemlével kapcsolatban megjelent cikknek azon állításai, mintha a leírt egyik jelenet a miniszterelnökségen történt volna, téves értesüléssel alapszik. Az említett jelenet más hivatalban játszódott le. A miniszterelnökség irányelve az, hogy minden magyar polgár ügyét egyforma előkezenységgel intézzék az állami hivatalokban.

HARSÁNYI ZSOLT KOLOZSVÁRON. Harsányi Zsolt, az ismert magyar író, a Vigaszház igazgatója, aki tudvalevően Kolozsváron kezdte újságírói és írói pályafutását, néhány napos tartózkodásra tegnap Kolozsvárra érkezett.

Jelentkezzenek a volt udvari szállítók. Nagyvárad. Saját tud. A Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hívja fel a volt császári és királyi, valamint a magyar királyi udvari szállítókat — kereskedőket és iparosokat — hogy jelentkezzenek a kamaráknál a delelőtti hivatalos órákban.

Meghívó. A Müller Testvérek Vegyesüzem R. T. Nagyvárad, 1. évi március hó 14-én delelőtti 11 órakor Nagyváradon, Rimler Károly u. 17. sz. alatti irodahelyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a t. részvényeseket ezúton meghívja. Tárgysorozat: Hatarozathozatal a vállalat felszámolási tárgyában. A felszámoló megválasztása és díjazásuk megállapítása. Ésetleges indítványok. A rendkívüli közgyűlésen résztvevni szándékozó részvényesek az alapszabályok 16. §. értelmében részvényüket legalább öt nappal a közgyűlés időpontja előtt, dr. Farkas Adorján ügyvéd, Nagyvárad, Rákóczi ut 41. szám alatti irodájában letétbe helyezni tartoznak.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
okl. írásszakmesternél tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

4-ES HONVEDEK FIGYELMEBE! A szokásos bajtársi összejövetelünket a hó 4-én, kedden este 8 órakor tartjuk meg a Kék Macska étteremben.

Felhívás a tanonctartó mesterekhez! Népünk jövőjében vetett reménnyel és szeretettel fordulunk városunk tanonctartó mestereihez és kérjük, hogy tanulóink számára a vásár- és ünnepnap-i Istentiszteleteken való megjelenést biztosítsák. Tudatában vagyunk annak, hogy az Ipartestület beiktatása alkalmával elhangzott beszédek hallatára melyek mindegyike a magyar jövő építése mellett hitvallás és elígérkezés volt, az ünnepen megjelenő nagyszámú mester nem udvariasságból, hanem meggyőződésből tapsolt, mintegy magáévá téve az elhangzott szavakat. Engedjék meg tehát a gondjaikra bízott tanulóknak is Isten és Haza iránti kötelességük teljesítését, nemzeti érdeként megszeretni. Hazafias tisztelettel: Nagyvárad, 1941. március 1. A Nagyvárad Szakirányú Iparos Fiu Tanonciskola Igazgatósága.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

NINCS TÖBBÉ ANGOLKÓR! Berlinből jelentik: A bonni egyetem gyermek-klinikájának helyettes igazgatója, Harnapp dr. gyorsan ható gyógyszerrel talált fel az angolkór gyógyítására. A gyógyszer tisztá D. vitamindotát, mely főmennyiségű állapotban ötvénszer erősebb gyógyító hatású az eddig alkalmazott gyógyszereknél. Mint annyi más esetben, most is a véletlen vezetett a nagyjelentőségű fedezéshez.

Köcsön könyvtár
könyv- és papírüzlet
legelőbb bezerzési forrás
Simon Lajosné
Szent János utca 41. szám

Felhívás a magyar dalosokhoz. Dalos testvérek! A felszabadulás örömmámora elszállt, a sok ünnepeit fel kell váltás a komoly, becsületes magyar munka hétköznapijait. A Nagyvárad Magyar Dalkör vezetősége ez uton is kéri tagjait — az értelmiséghez tartozókat különösen — hogy erkölcsi kötelességüknek tartsák a próbák pontos látogatását. Az egyesület t. megszűléséig tiz legnehezebb éve alatt becsülettel felelt meg hivatásának: most fokozottabban és nagyobb lendülettel ohajtja kívenni részét a magyar kulturális munkából. Ehhez azonban ouzo, lelkes dalosokra van szüksége. Aki úgy érzi hogy a változott helyzetben — bár most már senkit sem fenyeget a magyar dalköri tagság miatt az állásvesztés veszedelem — nem tud eleget tenni vállalt kötelezettségének, jelentse kilépését. A dalkör vezetősége szívesen látna soraiiban az anyaországból érkezett daloskedvű tisztviselőket, postásokat, vasutasokat, stb. Felvétel minden hétfőn este 8 órakor Sál Ferenc u. 9. sz. alatt. A vezetőség.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok at.

NYILTÉR
FELESEGEMTŐL különválva élek,
rte semmiféle felelősséget nem vállalok.
Nánássy Lajos.

S P O R T

Legyőzték a németek a magyar csapatot a jégkorong előmérkőzésen

Garmisch Partenkirchenből jelentik (NTI): A Hitler Jugend VI-ik 1941 Játékai során rendezett nemzetközi ifjúsági jégkorong torna előmérkőzése során Németország csapata 6:1 arányban győzte le a magyar leventék csapatát.

Garmisch Partenkirchenből jelentik a MTI: A Hitler Jugend versenyén pénteken delelőtti a lesikló versenyeket bonyolították le. Az egyéni versenyt *Seirling* német nyerte. A csapatok versenyében első Németország, Magyarország a hatodik. A pontarányban eddig első helyen Németország áll, a második Olaszország s harmadik Szlovákia, Magyarország a hatodik.

Békéscsabai MAV-NAC

Vasárnap a Békéscsabai MAV labdarugó csapata látogat el városunkba. A zöld-fehérek együttese látja vendégül a jó képességű vasutas csapatot, amely legutóbb a Gyulai AC-ot 7:1-re, a Csabai AK-t pedig 2:1-re győzte le. A békéscsabaiak a Nemzeti Bajnokság II. csoportjában küzdenek. A legutóbbi vasutas kupabajnokságban nagyszerűen megállták a helyüket.

Üngyujtók újra kaphatók
TISZAY óránál Rákóczi-ut 6.

ban nagyszerűen megállták a helyüket.

A NAC együttese ugyanabban a felállításban veszi fel a küzdelmet, mint az elmúlt vasárnap. A csapat így fest: Váradi, — Molnár, Záhorszky, (Sebők), — Surgyi, (Krasznai), Juhász, Deményi, — Kovács II., Kovács I., Sárvári, Bodola, Haléti.

Sebők és Krasznai szünet után kap helyet a csapatban. Szó van egy új balszélső szerepeltetéséről, illetve kipróbálásáról is. A Szombathelyi AC Somogyi nevű csatára Derecskér szolgál, mint katona és szeretne a NAC színeiben játszani.

A békéscsabaiak vasárnap delelőtti 11 órakor érkeznek Váradra. A mérkőzés delelőtti pontosan fél 3 órakor kezdődik. Előzőleg az Elektromos a helyi MAV csapatával mérkőzik.

A válogatott edző rostája

Budapestről jelentik: Tegnap delelőtti zárt ajtók mögött tartották meg az idei első labdarugó válogatott edzést. A szembefálló csapatokat Fábrián, az új szövetségi kapitány jelölte ki. Az A) csapatban kapott helyet Bodola is. A rosta gyengén sikerült, a játékosok igen idényeleji formát árultak el. Végül az A) csapat győzött a B) felett 3:2 (1:2) arányban. Góllövők: Marosvári (2) és Bodola, illetve Zsengeller és Püzi (11-esből).

Legújabb típusu
Ford Taunus gépkocsik
megérkeztek. Evi 60 pengő adó, kis fogyasztás. Megtekinthetők: **F O R D** képviselőnél.
ANDRISKA garage
Ritoók Zsigmond utca 15.

Nagyszabású erdélyi kiállítással május 2-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár

Harminchat éve áll fenn, de nálunk Erdélyben főképpen az elmúlt 20 év során vált fogalomká a Budapesti Nemzetközi Vásár, a magyar gazdasági életnek az az átfogó eseménye, mely alkalmas, a hatóságok részéről csak nehezen kifogásolható lehetőséget nyújtott arra, hogy az elszakított területek magyarjai évente legalább egyszer elutazhassanak a szabad Magyarországra, üzleti ügyeik intézésére.

Most, hogy Keletmagyarország és Erdély egyrésze megérthette a boldog hazatérés öróját, a Budapesti Nemzetközi Vásár, melyet ez évben május 2-12-ike között tartanak meg, új és más jelentőséggel lép közönségünk elé. A főváros nagy árumintáztatására ma azt jelenti Erdély gazdasági élete számára, hogy rajta keresztül a legkönnyebb szoros kapcsolatot teremti az anyaország termelő rétegével és fogyasztó-tömegével. Azt jelenti, hogy a felszabadult területek gyárai, iparjai, népművészeti termelői eladási lehetőséget, üzletet, felvirágzást, forgalmat hozhatnak haza, ha résztvesznek mindazzal az áruval, amelynek előállítására képesek.

A Budapesti Nemzetközi Vásár céltudatos munkával arra törekszik, hogy az ezévi vásáremény látványosságának, üzleti értékeinek előterébe állítsa Erdély termelését. A vásár e célból hatalmas területének egy részén külön „Erdélyi Kiállítást” ren-

dez, amelynek keretében erdélyi stílusban tartott épületsorozatban a legfeltűnőbb propagandához fognak jutni nemcsak gyárvalálataink, kézműiparosaink és háziiparosaink, hanem épp úgy az erdélyi föld kincsei, az erdőgazdaság csak úgy, mint a geológiai értékek, a gyógyvizek, a fürdőtelepek és mezőgazdaságunk legértékesebb termékei. Külön otthont teremtenek ebben a kiállításban az erdélyi irodalomnak, a könyvkiadásnak, a festőművészetnek. Erdély szobrászainak. Egyszóval átfogó, mindenre kiterjedő gazdasági és kulturális képet fog adni a májusi budapesti vásár „Erdélyi Kiállítása”. A szervezés munkájához tartozó helyszíni tárgyalások intézésével a vásár vezetősége Balogh József titkárt bízta meg, aki e héten kezdődő körutazás során végig fogja látogatni Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Gyergyószentmiklós, Szászrégen, Beszterce, Nagyvárád és végül Szatmár érdekelt tényezőit, a termelőket, az érdekképviseleteket és a hatóságokat.

TELLUS óra
megbízható!!!
Kérjen vásárlásnál
TELLUS órát

SZINHÁZ

Az első rádióközvetítés a váradi színházból

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken este érdekes főpróba volt a Szigligeti színházban. Ságody József és Uinczky László kedves, vidám operettjét adták elő — s az előadás a rádió is közvetítette... azaz, hogy a rádióközvetítésről tartottak főpróbát, mert az első váradi rádióközvetítés a Szigligeti színházból szombat este lesz.

A Szigligeti színház színpadán már pénteken délelőtt felszerelték a mikrofonokat, egyet pedig a „szótár” felett, a hangmérnököt pedig a jobboldali proszcenium pályában rendezték be honnan a péntek esti főpróbán ellenőrizték az előadás közvetítését.

A mikrofonpróba kitűnően sikerült és szombaton este az egész világon minden rádióhallgató élvezheti a budapesti rádió közvetítésével a váradi előadást.

Esemény ez, amire fel kell figyelni a háborus zajlások között is.

A színházi iroda közleményei:

— **Vasárnap délután és este: Gellért-hegyi kaland.** Körössy Zoltán nagyszerű énekes zenés, táncos huszároperettje lesz a színház műsorán, a bemutatkozó szereposztásában, rendező helyarákkal.

— **Hétfő este: Judit kapitánál.** Fülöp helyarákkal kerül színre Uinczky-Ságody nagyszerű operett újdonsága, amelyet a rádió szombaton este közvetített. A helyárok erre az előadásra 30 fillértől 120 fillérig kerülnek előadásra.

— **Keddől a színi évad legnagyobb prózai sikere, Fekete István 3 felvoná-**

sos színműve, a **Hajnalodik.** A budapesti Magyar Színházban eddig több, mint 100 előadás. A cselekmény színhelye: **Nagyvárad.** Rendező Sármasz Miklós. Parádés szereposztás. Ragyogó új díszletek. Fővárosi előadás. Kedd szerda, csütörtök, péntek este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik.** Kedd este A. bérlet, szerda este B. bérlet.

Heti műsor:

Szombat este pontosan 7 óra 50 perckor, rádió közvetítés: **Judit kapitánál.** Vasárnap délután 4 órakor: **Gellért-hegyi kaland.**

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: **Gellért-hegyi kaland.**

Kedd este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik.**

Szerda este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik.**

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik.**

Pénteken este háromnegyed 8 órakor: **A színiévad legnagyobb sikere: HAJNALODIK.** Fekete István 2 felvonásos színműve. Történik Nagyváradon. A budapesti Magyar Színházban eddig több mint 100 előadást ért meg. Rendező: Sármasz Miklós. — Kedd este A. bérletben, szerdán este B. bérletben.

Csütörtökön délután 4 órakor filléres helyárrakkal: **Tokaji aszu**

— **Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház pénztáránál.**

A mozgóképszínházak műsora

Belvárosi: **Vissza az uton.**

Korona: **Cserebere.**

Apolló: **Dankó Pista.**

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó azonnalra vendéglő, nyári helyiséggel, alkalmas bármilyen üzemenek raktárnak. Teleki utca 55. szám előtti tér. 931

3-4 szobás teljes komfortu lakást keres. Cimeket a kiadóba kér. Igazgató. 940

4 szobás kertés új magánházat keresek azonnalra, vagy május 1-re
Cimeket a kiadóban kérek.

3 szobás komfortos I. és II. emeleti utcai erkélyes lakás kiadó. Pavel u. 18. szám. 925

Adás-vétel

Kitűnő márkájú pianinot megvételeire keresek. Cimeket kérem a Hadrich szalonba. Rákóczi ut 21. leadni. 945

Nagy consul tükör, szalon garnitúra, gobelin képek, ebédlő és hálószobabútorok jutányos árban eladók. Horthy Miklós ut 32. I. emelet 7. ajtó. 946

Használt, de jókarban lévő ebédlő, szalon, konyhabútor, szekrények, mangorológép eladó. Megtekinthető délelőtt 9-2-ig. Csáky István utca 23. ajtó 3. 939

Eladó kertés kis magánház. Téglavető u. 22. 948

Eiköltözés miatt sürgősen eladó a nagyállomás mellett háromszobás úri ház, nagy gyümölcsös. Szabó tanító, Felső Nilizs-telep. 949

Jókarban lévő modern, mély gyermekkosci eladó. Miorita utca 7. Biró telen. 936

Wertheim kassza eladó. — Kornos Testvérek. Kossuth u. 20. 930

Parádés lószerszám kettős, keveset használt, eladó. Cim a kiadóban. 935

Aranyat magas áron veszek. Írást, ékszer javítók. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Zongora, bécsi gyártmány, egyenes hurok eladó. Beöthy Ödön utca 4. 941

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Nagykeréki községben 13 kat hold 707 □ öl barnalomok két részben is kedvező fizetést feltételek mellett eladó. Értekezhetni: Váradygyarmegyei Takarékpénztárnál, Debrecen Svet. Iszaplota.

Wirth rövid új keresztúros zongora 12 és 6 személyes ezüst csöveszköz és tálcák antik szalon, modern bútorok, festmények olcsón eladók. Sternberg vétel-eladási üzletében, Rákóczi ut 15. szám. 997

Cementlapokat konyhához, jó állapotban megvételre keresek. Többféle lehet. Kálvária utca 41. Háztulajdonos 942

Jégszekrény, kétajtós eladó. Nánássy, Kazinczy u. 4. (színház mellett.) 914

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Jó karban lévő jövedelmező házat keresek 350.000—800.000 leig Romániában fizetendő. Kiss György, Szent János u. 76. 913

Különféle

Kocsigyártó carrosséria és rugókészítő műhelyemet saját házamban ismét megnyitottam. Takar és Gárol Halász u. 34. Nagyvárád. 930

Takarékos gazdasszony Gűlaba és Ellaróza burgonya szükségletét legolcsóbban Juresáknál szerzi be. Nagypiac tér, telefon 11—96. Vörös és kék hagyma 28 fillér makói fokhagyma 70 fillér, fehér bab 54 fillér. 955

Keresztény kereskedelem finanszírozására keresztény tőkét keresek. Ajánlatokat „Biztos jövedelem” jellegre kiadóba kérek.

Fűszer, festék kereskedők **denaturált szesz** rendelhető vitéz **Pusztai Rezső** denaturált szesz elosztónál **Gyula**. Munkácsy Mihály utca 33. Telefon 259. csekkzámla 24142. 956

Műtárgyak, műkő, márvány, műmárvány, porcellán, terakotta, fayence stb. szakszerű javítását, aranyozást vállalkozok. Érdeklődni Rudolf Mosse hirdetőbe. Rákóczi ut 13. telefon 20—35. 933

Magyar urinók kabátjukat, ruhaikat Mázorinónál varratják. Katolikus Kör épület. 938

Elcserélném aradi háztelkemet 24 ezer lej értékben zongorával, vagy egyébbel. Cimeket a kiadóba kérek. 944

6 és fél százalékos kölcsönt folyósít és betétek után magas kamatot fizet a Kísiparosok Hitelszövetkezete, gróf Bethlen, volt Szalárdi u. 6. 954

Hétfőtől, március harmadikától kezdve prima szeszgyári tengerimoslék Berger szeszgyárban naponta kapható. 929

Jövedelmező bérházat keresek ügyfelem részére 100—125.000 pengő értékben. Közvetlen ajánlatok dr Bock ügyvédhez. Kapucinus utca 6. 947

Lillafüreden 207 négyszögletes, esztétikus, jófékvésű, építési szempontból igen előnyös helyen lévő telek, nagyváradi telekkel **elcserélhető,** vagy **eladó.** Lukács György u. 35. Telefon 14—40. 898

Kimérvő percentest keresek vendéglőbe. Fűszerüzletek, Kenyérüzlet, Vendéglők, Podrászüzletek, Kocsmák, Kifőzés, bérbeadók. Eladók. Engedélyekkel, Társítások. Eladó Házak. Székely, Magyar utca 3. 957

Allást nyec

Fiatal mindenest azonnalra felveszek Gruber mérnök, Horthy Miklós ut 43. I. 16. 943

Öskeresztény gépirót, zápirónót felveszek. Berger szeszgyár bérlete. 934

Iparvállalat keres levelezésben, gép és gyorsírásban tökéletes gépirónót és kereskedelmi iskolát végzett fiatal gyakorlatnokot. Ajánlatok „Ipari” jellegre a kiadóba. 932

Keresztény nyugdíjas férfi némi garanciával kasszához azonnalra felvétetik. Tóth Gyula és Tsa fűszerüzlet. Rákóczi ut 13. 937

Keresünk konyhakertészethez értő kertészt. Cim Szőlős u. 24. 904

Gyakorlott gyári alja munkások és munkások, továbbá snitt frázerek és sarok csiszolók felvétetnek. Carmen cipőgyár. 928

Gépirónót, magyar helyesírással alkalmazok azonnal. Dr Bozsódi ügyvéd, Pavel utca. 951

Ügyeskező tanulók tanulóléányok felvétetnek, Peterdi Iparművészet, Szabadság utca 10. 950

Mindenesleányt hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Dr Bozsódiné, Pavel u. 952

Kiadótulajdonos:
szent László-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr Scheffler Ferenc**
szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárád, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.